

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
18 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1983

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
25

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1329

Κύρωση ως Κώδικα του Σχεδίου Νόμου: «Εφαρμογή της συνταγματικής αρχής της ισότητας ανδρών και γυναικών στον Αστικό Κώδικα, τον Εισαγωγικό του Νόμο, την Εμπορική Νομοθεσία και τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, καθώς και μερικός εκσυγχρονισμός των διατάξεων του Αστικού Κώδικα που αφορούν το Οικογενειακό Δίκαιο».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κυρούμεν και εκδίδομεν τον κατωτέρω υπό της Βουλής, ψηφισθέντα νόμον:

Πρώτο άρθρο.

Κυρώνεται ως Κώδικας το ακόλουθο Σχέδιο Νόμου που συντάχθηκε από τη Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή ή οποία συγκροτήθηκε σύμφωνα α) με το άρθρο 1 του Ν. 1237/1982 και β) με την απόφαση αριθμ. 30394/26.4.82 του Υπουργού της Δικαιοσύνης, ο δε χρόνος λειτουργίας της παρατάθηκε βάσει του άρθρου 5 του Ν. 1290/1982.

«ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Εφαρμογή της συνταγματικής αρχής της ισότητας ανδρών και γυναικών στον Αστικό Κώδικα, τον Εισαγωγικό του Νόμο, την Εμπορική Νομοθεσία και τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, καθώς και μερικός εκσυγχρονισμός των διατάξεων του Αστικού Κώδικα που αφορούν το Οικογενειακό Δίκαιο.

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 1.

Τα άρθρα 14 έως και 22 και το άρθρο 30 του Αστικού Κώδικα αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 14. Προσωπικές σχέσεις των συζύγων. Οι προσωπικές σχέσεις των συζύγων ρυθμίζονται κατά σειρά: 1. από το δικαιο της τελευταίας κατά τη διάρκεια του γάμου κοινής ιδιαιτερείας τους, εφόσον ο ένας τη διατηρεί· 2. από το δικαιο της τελευταίας κατά τη διάρκεια του γάμου κοινής συνήθους διαμονής τους· 3. από το δικαιο προς το οποίο οι σύζυγοι συνδέονται στενότερα.

Άρθρο 15. Περιουσιακές σχέσεις των συζύγων. Οι περιουσιακές σχέσεις των συζύγων διέπονται από το δικαιο που ρυθμίζει τις προσωπικές σχέσεις τους άμεσως μετά την τέλεση του γάμου.

Άρθρο 16. Διαζύγιο και δικαστικός χωρισμός. Το διαζύγιο και ο δικαστικός χωρισμός ρυθμίζονται από το δικαιο που διέπει τις προσωπικές σχέσεις των συζύγων κατά την έναρξη της διαδικασίας του διαζυγίου ή του χωρισμού.

Άρθρο 17. Τέκνο γεννημένο σε γάμο. Η ιδιότητα τέκνου ως γεννημένου σε γάμο κρίνεται κατά το δικαιο που διέπει τις προσωπικές σχέσεις της μητέρας και του συζύγου της κατά το χρόνο της γέννησης του τέκνου ή, αν ο γάμος τους έχει λυθεί πριν από τη γέννηση, κατά το χρόνο της λύσης του γάμου.

Άρθρο 18. Σχέσεις γονέων και τέκνου. Οι σχέσεις μεταξύ γονέων και τέκνου ρυθμίζονται κατά σειρά: 1. από το δικαιο της τελευταίας κοινής ιδιαιτερείας τους· 2. από το δικαιο της τελευταίας κοινής συνήθους διαμονής τους· 3. από το δικαιο της ιδιαιτερείας του τέκνου.

Άρθρο 19. Τέκνο χωρίς γάμο των γονέων του. Οι σχέσεις μητέρας και τέκνου, που γεννήθηκε χωρίς γάμο των γονέων του, ρυθμίζονται κατά σειρά: 1. από το δικαιο της τελευταίας κοινής ιδιαιτερείας τους· 2. από το δικαιο της τελευταίας κοινής συνήθους διαμονής τους· 3. από το δικαιο της ιδιαιτερείας της μητέρας.

Άρθρο 20. Οι σχέσεις πατέρα και τέκνου, που γεννήθηκε χωρίς γάμο των γονέων του, ρυθμίζονται κατά σειρά: 1. από το δικαιο της τελευταίας κοινής ιδιαιτερείας τους· 2. από το δικαιο της τελευταίας κοινής συνήθους διαμονής τους· 3. από το δικαιο της ιδιαιτερείας του πατέρα.

Άρθρο 21. Οι σχέσεις μητέρας και πατέρα τέκνου, που γεννήθηκε χωρίς γάμο τους, ρυθμίζονται κατά σειρά από το δικαιο της τελευταίας, κατά τη διάρκεια της κύησης, κοινής τους ιδιαιτερείας, συνήθους διαμονής ή απλής διαμονής.

Άρθρο 22. Εξομοίωση προς τέκνο γεννημένο σε γάμο. Η εξομοίωση τέκνου γεννημένου χωρίς γάμο των γονέων του με επυγενόμενο μεταξύ τους γάμο, προς τέκνο γεννημένο σε γάμο, ρυθμίζεται από το δικαιο που διέπει τις προσωπικές σχέσεις των συζύγων άμεσως μετά την τέλεση του γάμου. Η εξομοίωση με πράξη της αρχής ρυθμίζεται από το δικαιο της ιδιαιτερείας του πατέρα κατά το χρόνο της πράξης ή, αν αυτή επιχειρείται μετά το θάνατο του πατέρα, κατά το χρόνο του θανάτου του.

Άρθρο 30. Έλλειψη ιδιαιτερείας και συνήθους διαμονής. Εφόσον ο νόμος δεν καθιερώνει άλλη ρύθμιση, αν το πρόσωπο δεν έχει ιδιαιτερεία, εφαρμόζεται στη θέση του δικαίου της ιδιαιτερείας το δικαιο της συνήθους διαμονής και, αν δεν έχει συνήθη διαμονή, το δικαιο της απλής διαμονής.

Άρθρο 2.

Το άρθρο 55 του Αστικού Κώδικα καταργείται, τα δε άρθρα 51 και 56 αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 51. Κατοικία. Το πρόσωπο έχει κατοικία τον τόπο της κύριας και μόνιμης εγκατάστασής του. Κανένας δεν μπο-

ρεί να έχει συγχρόνως περισσότερες από μία κατοικίες. Για τις υποθέσεις που αναφέρονται στην άσκηση του επαγγέλματος λογίζεται ως ειδική κατοικία του προσώπου ο τόπος όπου άσκει το επάγγελμα του».

«Άρθρο 56. Ο ανήλικος που τελεί υπό γονική μέριμνα έχει κατοικία την κατοικία των γονέων του ή του γονέα που άσκει μόνος του τη γονική μέριμνα. Αν τη γονική μέριμνα άσκούν και οι δύο γονείς χωρίς να έχουν την ίδια κατοικία, ο ανήλικος έχει κατοικία την κατοικία του γονέα με τον οποίο συνήθως διαμένει.

Οι ανήλικοι που τελούν υπό επιτροπεία, καθώς και οι άπαγορευμένοι, έχουν κατοικία την κατοικία του επιτρόπου τους».

Άρθρο 3.

Τα άρθρα 127, 136 και 137 του Αστικού Κώδικα αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 127. Ενήλικος. Όποιος έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του (ενήλικος) είναι ικανός για κάθε δικαιοπραξία».

«Άρθρο 136. Ανήλικος που συμπλήρωσε το 15ο έτος. Ο ανήλικος που συμπλήρωσε το δέκατο πέμπτο έτος μπορεί, με τη γονική συναίνεση των προσώπων που άσκούν την επιμέλειά του, να συνάψει σύμβαση έργου ως μισθωτός. Αν δεν δίνεται ή συναίνεση, αποφασίζει το δικαστήριο ύστερα από αίτηση του ανήλικου».

«Άρθρο 137. Ανήλικος που τελεί γάμο. Ο έγγαμος ανήλικος μπορεί να επιχειρεί μόνος του κάθε δικαιοπραξία απαραίτητη για να συντηρεί ή να βελτιώνει την περιουσία του ή για να αντιμετωπίζει τις ανάγκες της προσωπικής του συντήρησης και εκπαίδευσης, καθώς και τις τρέχουσες ανάγκες της οικογενείας του. Μπορεί επίσης: 1. να εκμισθώνει μόνος τα ακίνητά του. άστικά ή άγροτικά, το πολύ για μία εξαετία· 2. να εισπράττει μόνος του εισοδήματα από την περιουσία του· 3. να διεξάγει μόνος του κάθε δίκη σχετική με τις παραπάνω δικαιοπραξίες».

Άρθρο 4.

Το άρθρο 258 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 258. Παραγραφή κατά ανίκανων. Η παραγραφή τρέχει και σε βάρος προσώπων που είναι ανίκανα ή έχουν περιορισμένη ικανότητα για δικαιοπραξία.

Αν τα πρόσωπα αυτά δεν έχουν επίτροπο ή αντιλήπτορα, ή παραγραφή δεν συμπληρώνεται πριν περάσουν έξι μήνες από του έγιναν άπεριορίστως ικανά ή απέκτησαν επίτροπο ή αντιλήπτορα. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται εφόσον ο ανίκανος ή ο περιορισμένα ικανός έχει την ικανότητα να παραστεί στο δικαστήριο».

Άρθρο 5.

Το άρθρο 612 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 612. Θάνατος του μισθωτή. Όταν αποθιώσει ο μισθωτής, οι κληρονόμοι του έχουν δικαίωμα να καταγγείλουν τη μίσθωση. Η καταγγελία γίνεται τουλάχιστον πριν από τρεις μήνες και ισχύει για το τέλος του ημερολογιακού μήνα.

Στην περίπτωση, όπου το μίσθιο χρησίμευε, όσο ζούσε ο μισθωτής, ως οικογενειακή στέγη με την έννοια του άρθρου 1393 και ζει κατά το χρόνο του θανάτου του ο σύζυγός του, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις από τη μίσθωση περιέρχονται άποκλειστικά σ' αυτόν, ο οποίος δικαιούται όμως, τηρώντας την προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου, να καταγγείλει οποτεδήποτε τη μίσθωση».

Άρθρο 6.

Μετά το άρθρο 612 του Αστικού Κώδικα προστίθεται το άρθρο 612Α που έχει το ακόλουθο περιεχόμενο:

«Άρθρο 612Α. Οικογενειακή στέγη. Στην περίπτωση, όπου το μίσθιο χρησίμευε ως οικογενειακή στέγη και ή χρήση αυτή έχει γνωστοποιηθεί στον εκμισθωτή, ή καταγγελία της μίσθωσης, στην οποία αυτός προβαίνει, είναι άκυρη, εφόσον δεν την κοινοποιεί και στον σύζυγο του μισθωτή, τηρώντας την ίδια προθεσμία που τυχόν απαιτείται για την καταγγελία».

Άρθρο 7.

Το άρθρο 921 του Αστικού Κώδικα καταργείται.

Άρθρο 8.

Το άρθρο 931 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 931. Η άναπηρία ή παραμόρφωση που ύπεται ο παθών λαμβάνεται ιδιαίτερα υπόψη κατά την επιδίκαση της άποζημίωσης, αν επιδρά στο μέλλον του».

Άρθρο 9.

Το άρθρο 1055 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1055. Πράγματα που εξαιρούνται από τη χρησικτησία. Εξαιρούνται από την τακτική ή έκτακτη χρησικτησία τα πράγματα που άνήκουν σε πρόσωπα, τα οποία τελούν υπό γονική μέριμνα, επιτροπεία ή δικαστική αντίληψη, ενόσω διαρκούν αυτές οι καταστάσεις».

Άρθρο 10.

Τα άρθρα 1262, 1303 και 1304 του Αστικού Κώδικα αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 1262. Τίτλος από τον νόμο. Τίτλο από τον νόμο για την άποκτηση ύποθήκης έχουν: 1. το δημόσιο, στα άκίνητα των οφειλετών του, για άπαιτήσεις από καθυστερούμενους φόρους· 2. το δημόσιο, οι δήμοι, οι κοινότητες, τα δημοσχευτικά ή τα κοινής ωφέλειας ιδρύματα και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, στα άκίνητα των διαχειριστών ή των έγχυητών τους, για τις άπαιτήσεις που πηγάζουν από τη διαχείρισή· 3. εκείνοι που τελούν υπό γονική μέριμνα ή επιτροπεία, στα άκίνητα των γονέων ή του επιτρόπου, για την περιουσία τους που αυτοί διαχειρίζονται και για τις άπαιτήσεις τους από αυτή τη διαχείρισή· 4. ο κάθε σύζυγος για την άπαίτησή του από την επάύξηση της περιουσίας του άλλου συζύγου κατά το άρθρο 1400· 5. οι κληρονόμοι στα άκίνητα της κληρονομίας, για τις άπαιτήσεις τους· 6. οι κληρονόμοι, στα άκίνητα της κληρονομίας, για τις άπαιτήσεις προς εξίσωση των μεριδίων τους ή λόγω νομικών ελαττωμάτων των άντικειμένων της κληρονομίας που τους έλαχαν· 7. ο ένυπόθηκος δανειστής, στο ένυπόθηκο άκίνητο για τους καθυστερούμενους τόκους της άπαίτησης και για τη δαπάνη της έγγραφης της ύποθήκης ή τη δικαστική δαπάνη, εφόσον το ένυπόθηκο άκίνητο δεν μεταβιβάστηκε σε άλλον».

«Άρθρο 1303. Έχουν ιδίως δικαίωμα να ζητήσουν την έγγραφη ύποθήκη ύπέρ άλλου: 1. οι δανειστές του οφειλέτη, αν ο ίδιος άμελεί να έγγράψει την ύποθήκη, για την όποία έχει τίτλο· 2. ο έγχυητής, αν ο δανειστής άμελεί να έγγράψει την ύποθήκη, για την όποία έχει τίτλο προς εξασφάλιση της άπαίτησής του κατά του πρωτοφειλέτη· 3. ο επίτροπος, ο παρεπίτροπος ή κάθε συγγενής, για την έγγραφη ύποθήκη ύπέρ του επιτροπευόμενου στα άκίνητα του επιτρόπου».

«Άρθρο 1304. Συμφωνία συζύγων για μη έγγραφη ύποθήκη. Είναι άκυρη ή συμφωνία μεταξύ των συζύγων για τη μη έγγραφη της ύποθήκης που προβλέπεται στο άρθρο 1262 άριθμ. 4».

Άρθρο 11.

Το άρθρο 1326 του Αστικού Κώδικα καταργείται.

Άρθρο 12.

Τα άρθρα 1350 έως 1352 του Αστικού Κώδικα αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 1350. Όροι για τη σύναψη γάμου. Για τη σύναψη γάμου άπαιτείται συμφωνία των μελλονύμφων. Οι σχετικές δηλώσεις γίνονται άυτοπροσώπως και χωρίς άίρεση ή προθεσμία.

Οι μελλονύμφοι πρέπει να έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους. Το δικαστήριο μπορεί, άφού άκούσει τους μελλονύμφους και τα πρόσωπα που άσκούν την επιμέλεια του ανήλικου, να επιτρέψει το γάμο και πριν από τη συμπλήρωση αυτής της ηλικίας, αν ή τέλεσή του επιβάλλεται από σπουδαίο λόγο.

Άρθρο 1351. Ο άνικανος για δικαιοπραξία δεν μπορεί να συνάψει γάμο. Επιτρέπεται όμως ο γάμος στον νομίμως απαγορευμένο.

Άρθρο 1352. Το πρόσωπο που τελεί υπό δικαστική αντίληψη συνάπτει γάμο με τη συναίνεση του αντιλήπτορά του. Αν αυτός αρνείται να συναινέσει, το δικαστήριο μπορεί, αφού τον άκουσει, να δώσει την άδεια για τη σύναψη του γάμου, εφόσον το επιβάλλει το συμφέρον αυτού που τελεί υπό αντίληψη.

Άρθρο 13.

Τα άρθρα 1359, 1362 και 1365 του Αστικού Κώδικα καταργούνται.

Άρθρο 14.

Τα άρθρα 1372, 1373, 1378 και 1382 έως 1384 του Αστικού Κώδικα αντικαθίστανται ως εξής:

α' Άρθρο 1372. Άκυρος και ανυπόστατος γάμος. Άκυρος είναι μόνο ο γάμος που έγινε κατά παράβαση των άρθρων 1350 έως 1352, 1354, 1356, 1357 και 1360. Δεν είναι άκυρος ο γάμος, εφόσον έχει γίνει η δήλωση του άρθρου 1367 προς τον δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας ή τον νόμιμο αναπληρωτή τους, έστω και αν έχουν παραλειφθεί οι άλλοι όροι της τέλεσης.

Γάμος που έγινε χωρίς να τηρηθεί καθόλου ένας από τους τύπους, που προβλέπονται στο άρθρο 1367, είναι ανυπόστατος.

Άρθρο 1373. Η άκυρότητα του γάμου αίρεται: 1. αν, στην περίπτωση της πρώτης παραγράφου του άρθρου 1350, ακολουθήσει ελεύθερη και πλήρης συμφωνία των συζύγων· 2. αν, στην περίπτωση της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 1350, δοθεί εκ των υστέρων η άδεια του δικαστηρίου ή ο σύζυγος, αφού συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του, αναγνωρίσει τον γάμο· 3. αν, στην περίπτωση του άρθρου 1351, ο σύζυγος, αφού γίνει ικανός για δικαιοπραξία, αναγνωρίσει τον γάμο· 4. αν, στην περίπτωση του άρθρου 1352, ο αντιλήπτορας, το δικαστήριο ή ο ίδιος ο σύζυγος, αφού γίνει ικανός, εγκρίνει το γάμο.

α' Άρθρο 1378. Ποιός έναγει για άκυρωση. Η άγωγή για άκυρωση του γάμου μπορεί να άσκηθεί: 1. στις περιπτώσεις των άρθρων 1350 έως 1352, 1354, 1356, 1357 και 1360 από τους συζύγους και από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, καθώς και από τον εισαγγελέα αυτοκαγγέλτως· 2. στις περιπτώσεις των άρθρων 1374 και 1375 μόνον από τον σύζυγο που πλανήθηκε ή απειλήθηκε, όχι όμως από τους κληρονόμους του.

α' Άρθρο 1382. Τα τέκνα από το γάμο που άκυρώθηκε διατηρούν την ιδιότητα τέκνου γεννημένου σε γάμο.

Άρθρο 1383. Νομιζόμενος γάμος. Αν κατά την τέλεση του γάμου άγνοοσαν την άκυρότητα και οι δύο σύζυγοι ή την άγνοοσε ο ένας μόνον από αυτούς, ή άκύρωση ένεργεί ως προς αυτούς ή αυτόν που την άγνοοσε μόνο για το μέλλον. Ο σύζυγος που άγνοοσε μόνος κατά την τέλεση του γάμου την άκυρότητα έχει, στην περίπτωση της άκύρωσης, έναντιον του άλλου συζύγου που γνώριζε έξ αρχής την άκυρότητα και, αν αυτός πέθανε μετά την άκύρωση του γάμου, κατά των κληρονόμων του δικαίωμα διατροφής σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για το διαζύγιο, εφαρμόζομενες αναλογικά.

Άρθρο 1384. Το δικαίωμα της δεύτερης παραγράφου του προηγούμενου άρθρου ανήκει και στον σύζυγο που έξαναγκάσθηκε να τελήσει γάμο με άπειλή, κατά τρόπο παράνομο ή αντίθετο προς τα χρηστά ήθη, αν ο γάμος άκυρωθεί ή λυθεί με το θάνατο του άλλου συζύγου.

Άρθρο 15.

Τα Κεφάλαια Τέταρτο και Πέμπτο του Τέταρτου Βιβλίου του Αστικού Κώδικα συγχωνεύονται σε έναιο Τέταρτο Κεφάλαιο με τίτλο: «Σχέσεις των συζύγων από τον γάμο».

Καταργούνται όλες οι διατάξεις του Έκτου Κεφαλαίου του Τέταρτου Βιβλίου του Αστικού Κώδικα (άρθρα 1406 έως 1437), που άφορούν την προίκα.

Κάθε περιουσιακή επίδοση που αποτελεί σύσταση προίκας είναι άκυρη από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου.

Οι διατάξεις των παλαιών Τέταρτου και Πέμπτου Κεφαλαίων του Τέταρτου Βιβλίου του Αστικού Κώδικα (άρθρα 1386 έως 1396 και 1397 έως 1405), καθώς και τα άρθρα 1406 έως 1416 του Έκτου Κεφαλαίου, που καταργούνται με την προηγούμενη παράγραφο, αντικαθίστανται από τις ακόλουθες διατάξεις, οι όποιες εντάσσονται στο νέο Τέταρτο Κεφάλαιο:

ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΖΥΓΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΑΜΟ

Άρθρο 1386. Υποχρέωση για συμβίωση. Ο γάμος παράγει για τους συζύγους αμοιβαία υποχρέωση για συμβίωση, εφόσον η σχετική αξίωση δεν αποτελεί κατάχρηση δικαιώματος.

Άρθρο 1387. Ρύθμιση του συζυγικού βίου. Οι σύζυγοι αποφασίζουν από κοινού για κάθε θέμα του συζυγικού βίου. Αν ο ένας από τους συζύγους βρίσκεται σε φυσική ή νομική αδυναμία, αποφασίζει μόνος του ο άλλος.

Η ρύθμιση, από τους συζύγους, του κοινού τους βίου πρέπει να μη έμποδίζει την επαγγελματική και την υπόλοιπη δραστηριότητα του καθενός από αυτούς και να μη παραβιάζει τη σφαίρα της προσωπικότητάς του.

Άρθρο 1388. Επώνυμο των συζύγων. Με τον γάμο δεν μεταβάλλεται το επώνυμο των συζύγων, ως προς τις έννομες σχέσεις τους.

Στις κοινωνικές σχέσεις ο κάθε σύζυγος μπορεί, εφόσον σ' αυτό συμφωνεί και ο άλλος, να χρησιμοποιεί το επώνυμο του τελευταίου ή να το προσθέτει στο δικό του.

Άρθρο 1389. Κοινή συμβολή για τις οικογενειακές ανάγκες. Οι σύζυγοι έχουν την υποχρέωση να συνεισφέρουν από κοινού, ο καθένας ανάλογα με τις δυνατόειές του, για την αντιμετώπιση των αναγκών της οικογένειας. Η συνεισφορά γίνεται με την προσωπική εργασία, τα εισοδήματά τους και την περιουσία τους.

Άρθρο 1390. Στην υποχρέωση του προηγούμενου άρθρου περιλαμβάνονται ειδικότερα η αμοιβαία υποχρέωση των συζύγων για διατροφή τους, ή κοινή υποχρέωση για διατροφή των τέκνων τους και εν γένει η υποχρέωση για συμβολή τους στη λειτουργία του κοινού οίκου. Το μέτρο της υποχρέωσης προσδιορίζεται ανάλογα με τις συνθηκές της οικογενειακής ζωής και η εκπλήρωσή της γίνεται με τον τρόπο που επιβάλλει η έγγαμη συμβίωση.

Άρθρο 1391. Διακοπή της συμβίωσης. Αν ο σύζυγος διέκοψε την έγγαμη συμβίωση για εύλογη αίτία, ή διατροφή, που του όφειλεται από τον άλλο, πληρώνεται σε χρήμα και προκατάβλλεται κάθε μήνα.

Η υποχρέωση διατροφής της προηγούμενης παραγράφου παύει ή το ποσό της αύξάνεται ή μειώνεται, όταν το επιβάλλουν οι περιστάσεις.

Άρθρο 1392. Ανάλογη εφαρμογή. Οι διατάξεις των άρθρων 1494 και 1498 έως 1500 εφαρμόζονται ανάλογα και για τη διατροφή μεταξύ συζύγων. Επίσης εφαρμόζεται ανάλογα η διάταξη του άρθρου 1495, αν υπάρχει βάσιμος λόγος διαζυγίου που ανάγεται σε υπαιτιότητα του δικαιούχου συζύγου.

Άρθρο 1393. Ρύθμιση της χρήσης της οικογενειακής στέγης. Σε περίπτωση διακοπής της συμβίωσης, το δικαστήριο μπορεί, εφόσον το επιβάλλουν λόγοι έπιείκειας ενόψει των ειδικών συνθηκών του καθενός από τους συζύγους και του συμφέροντος των τέκνων, να παραχωρήσει στον ένα σύζυγο την αποκλειστική χρήση όλου ή μέρους του άκινήτου που χρησιμεύει για κύρια διαμονή των ίδιων (οικογενειακή στέγη), ανεξάρτητα από το ποιός από αυτούς είναι κύριος ή έχει άπέναντι στον κύριο το δικαίωμα της χρήσης του. Η απόφαση του δικαστηρίου υπόκειται σε αναθεώρηση, όταν οι επιβάλλουν οι περιστάσεις. Αν το δικαίωμα χρήσης της οικογενειακής στέγης πηγάζει από σχέση εργασίας ανάμεσα στον ένα από τους συζύγους και έναν τρίτο, ή παροχής

χρήσης της στον άλλο σύζυγο από το δικαστήριο, σύμφωνα με τους όρους της προηγούμενης παραγράφου, μπορεί να γίνει μόνον εφόσον συναινεί σ' αυτό και ο τρίτος.

Άρθρο 1394. Κατανομή των κινητών. Σε περίπτωση διακοπής της συμβίωσης, ο καθένας από τους συζύγους δικαιούται να παραλάβει τα κινητά που του ανήκουν, ακόμη και αν τα χρησιμοποιούσαν και οι δύο ή και μόνος ο άλλος σύζυγος. Υποχρεούται όμως να παραχωρήσει στον άλλο σύζυγο τη χρήση των οικιακών αντικειμένων που του είναι απολύτως απαραίτητα για τη χωριστή του εγκατάσταση, αν το επιβάλλουν οι περιστάσεις για λόγους επιείκειας.

Άρθρο 1395. Οι σύζυγοι κατανέμουν, σε περίπτωση διακοπής της συμβίωσης, τη χρήση των κινητών που ανήκουν και στους δύο, σύμφωνα με τις προσωπικές τους ανάγκες. Αν διαφωνούν, η κατανομή γίνεται από το δικαστήριο που μπορεί να επιδικάσει: εύλογη αποζημίωση για τη χρήση που παραχωρεί.

Άρθρο 1396. Μέτρο αμοιβαίας ευθύνης. Οι σύζυγοι κατά την εκπλήρωση των αμοιβαίων υποχρεώσεών τους, που πηγάζουν από τον γάμο, ευθύνονται με μέτρο την επιμέλεια που δείχνουν στις προσωπικές τους υποθέσεις.

Άρθρο 1397. Περιουσιακή αυτοτέλεια των συζύγων. Με την επιφύλαξη των διατάξεων που ακολουθούν, ο γάμος δεν μεταβάλλει την περιουσιακή αυτοτέλεια των συζύγων.

Άρθρο 1398. Τεκμήρια για τα κινητά. Τα κινητά που βρίσκονται στη νομή ή κατοχή του ενός ή και των δύο συζύγων τεκμαίρεται, υπέρ των δανειστών του καθενός από αυτούς, ότι ανήκουν στον σύζυγο που είναι οφειλέτης τους. Το τεκμήριο αυτό δεν ισχύει σε περίπτωση διακοπής της έγγραφης συμβίωσης.

Τα κινητά που βρίσκονται στη νομή ή κατοχή και των δύο συζύγων τεκμαίρεται, στις μεταξύ τους σχέσεις, ότι ανήκουν και στους δύο κατά ίσα μέρη.

Στις σχέσεις των συζύγων μεταξύ τους και με τους δανειστές τους τεκμαίρεται ότι τα κινητά τα προορισμένα για την προσωπική χρήση του ενός από τους συζύγους ανήκουν σ' αυτόν.

Άρθρο 1399. Διαχείριση της περιουσίας του ενός συζύγου από τον άλλο. Αν ο ένας από τους συζύγους ανέθεσε στον άλλο τη διαχείριση της ατομικής του περιουσίας, δεν υπάρχει υποχρέωση για λογοδοσία και για απόδοση των εισοδημάτων από τη διαχείριση, εφόσον δεν έχουν συμφωνήσει διαφορετικά. Τα εισοδήματα καταλογίζονται στην υποχρέωση συνεισφοράς για τις ανάγκες της οικογένειας.

Η παραιτήση από το δικαίωμα ανάκλησης αυτής της ανάθεσης είναι άκυρη.

Άρθρο 1400. Αξίωση συμμετοχής στα αποκτήματα. Αν ο γάμος λυθεί ή ακυρωθεί και η περιουσία του ενός συζύγου έχει, από του τελέσθους ο γάμος, αύξηθεί, ο άλλος σύζυγος, εφόσον συνέλθει με όποιονδήποτε τρόπο στην αύξηση αυτή, δικαιούται να απαιτήσει την απόδοση του μέρους της αύξησης το οποίο προέρχεται από τη δική του συμβολή. Τεκμαίρεται ότι η συμβολή αυτή ανέρχεται στο ένα τρίτο της αύξησης, εκτός αν αποδειχθεί μεγαλύτερη ή μικρότερη ή καμία συμβολή.

Η προηγούμενη παράγραφος εφαρμόζεται αναλογικά και στην περίπτωση διάστασης των συζύγων που διήρκεσε περισσότερο από τρία χρόνια.

Στην αύξηση της περιουσίας των συζύγων δεν υπολογίζεται ότι αυτοί απέκτησαν από δωρεά, κληρονομία ή κληροδοσία ή με διάθεση των αποκτημάτων από αυτές τις αιτίες.

Άρθρο 1401. Η αξίωση του προηγούμενου άρθρου δεν γεννιέται, σε περίπτωση θανάτου, στο πρόσωπο των κληρονόμων του συζύγου που πέθανε. Επίσης δεν εκχωρείται ούτε κληρονομείται, εκτός αν έχει αναγνωρισθεί συμβατικά ή έχει επιδοθεί άγωγή. Η αξίωση παραγράφεται δύο χρόνια μετά τη λύση ή την ακύρωση του γάμου.

Άρθρο 1402. Παροχή ασφάλειας. Με την επιφύλαξη της διατάξης του άρθρου 1262 αρθρ. 4, ο καθένας από τους συζύγους έχει το δικαίωμα, στην περίπτωση που ασκήθηκε άγω-

γή διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή που ο ίδιος άσκησε με άγωγή την αξίωση του άρθρου 1400, να ζητήσει από τον άλλο σύζυγο ή από τους κληρονόμους του την παροχή ασφάλειας, αν εξαιτίας της συμπεριφοράς τους υπάρχει βάσιμος φόβος ότι κινδυνεύει αυτή η αξίωσή του.

Άρθρο 1403. Επιλογή κοινοκτημοσύνης. Οι σύζυγοι μπορούν, πριν από το γάμο ή κατά τη διάρκειά του, να επιλέγουν με σύμβαση, για τη ρύθμιση των συνεπειών του γάμου στην περιουσιακή τους κατάσταση, αντί για το σύστημα που προβλέπεται από τα άρθρα 1397 και 1400 έως 1402, σύστημα κοινωνίας κατά ίσα μέρη σε περιουσιακά τους στοιχεία χωρίς δικαίωμα διάθεσης, από τον καθένα τους, του ιδανικού του μεριδίου (σύστημα κοινοκτημοσύνης), τηρώντας τις διατάξεις των άρθρων που ακολουθούν.

Οι συμβάσεις της προηγούμενης παραγράφου καταρτίζονται με συμβολαιογραφικό έγγραφο και καταχωρίζονται στο έναιο ειδικό βιβλίο που τηρείται γι' αυτό το σκοπό. Πριν από την καταχώριση, δεν ισχύουν απέναντι στους τρίτους.

Άρθρο 1404. Οι λεπτομέρειες του συστήματος της κοινοκτημοσύνης που επιλέγεται και ιδίως τα σχετικά με την έκταση της, τη διοίκηση των στοιχείων της κοινής περιουσίας, καθώς και την εκκαθάριση των τυχόν αμοιβαίων αποκαταστατικών αξιώσεων και τη διανομή των κοινών πραγμάτων μετά τη λήξη της, καθορίζονται στο σχετικό συμβόλαιο με βάση την αρχή της ισότητας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων μεταξύ των συζύγων. Το συμβόλαιο για την κοινοκτημοσύνη δεν μπορεί να παραπέμψει σε έδιμα, σε νόμο που δεν ισχύει ή σε νόμο αλλοδαπό.

Άρθρο 1405. Αν στο συμβόλαιο δεν υπάρχει πρόβλεψη για την έκταση της κοινοκτημοσύνης, ή κοινοκτημοσύνη περιλαμβάνει όλα περιουσιακά στοιχεία ο καθένας από τους συζύγους αποκτά από αιτία μη χαριστική κατά τη διάρκεια του γάμου, εκτός από τα εισοδήματα της περιουσίας την οποία είχε πριν από το γάμο. Δεν περιλαμβάνονται όπως ούτως ή άλλως στην κοινή περιουσία, ακόμη και αν αποκτήθηκαν από μη χαριστική αιτία: 1. τα περιουσιακά στοιχεία του καθενός από τους συζύγους που προορίζονται για αστερή προσωπική του χρήση ή για την άσκηση του επαγγέλματός του και τα παραρτηματα τους· 2. οι απαιτήσεις των άρθρων 464 και 465· 3. τα δικαιώματα σε προϊόντα της διάνοιας.

Αν στο συμβόλαιο δεν υπάρχει διαφορετική πρόβλεψη για τη χρήση και κάρπωση, τη διοίκηση και τη διάθεση των κοινών πραγμάτων, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των άρθρων 785 έως 792, του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 793 και του άρθρου 794.

Άρθρο 1406. Υποκατάσταση. Ό,τι ο κάθε σύζυγος αποκτά κατά τη διάρκεια του γάμου με διάθεση στοργικών της ατομικής του περιουσίας, περιέρχεται σ' αυτήν. Ο ισχυριζόμενος ότι η απόκτηση έγινε με τέτοια διάθεση βαρύνεται με την απόδειξη του ισχυρισμού του.

Άρθρο 1407. Δικαιοπραξίες από τον ένα σύζυγο. Δικαιοπραξίες αναφερόμενες σε περιουσιακά στοιχεία της κοινοκτημοσύνης, οι οποίες, σύμφωνα με τους κανόνες που τη ρυθμίζουν, επιχειρούνται είτε και από τους δύο συζύγους από κοινού είτε από τον ένα, αλλά με τη συναίνεση του άλλου, μπορούν να επιχειρούνται εγκύτως και από τον ένα μόνο σύζυγο, με άδεια του δικαστηρίου, αν ο άλλος βρίσκεται σε φυσική ή νομική αδυναμία ή αρνείται να δηλώσει τη βούλησή του και η δικαιοπραξία επιβάλλεται από το συμφέρον της οικογένειας.

Άρθρο 1408. Έκταση υπεγγυότητας της κοινής περιουσίας. Στην περίπτωση όπου επιλέγεται σύστημα κοινοκτημοσύνης, η κοινή περιουσία, πέρα από τα εμπράγματα δικαιώματα ή άλλα βάρη, με τα οποία βαρύνεται, είναι υπέγγυα και: 1. για κάθε υποχρέωση που αναλαμβάνει ο ένας σύζυγος, μέσα στα όρια της διαχειριστικής του εξουσίας, για τη διαχείριση αυτής της περιουσίας· 2. για κάθε υποχρέωση που αναλαμβάνει ο ένας σύζυγος για τις ανάγκες της οικ-

γένειας. 3. για κάθε υποχρέωση που αναλαμβάνουν και οι δύο σύζυγοι.

Άρθρο 1409. Η κοινή περιουσία είναι επίπλεον υπέγρυα, έως το μισό της αξίας της, και απέναντι στους ατομικούς δανειστές του κάθε συζύγου, εφόσον δεν είναι δυνατή ή ικανοποίησή τους από την ατομική περιουσία του: 1. για υποχρεώσεις που αυτός ανέλαβε μόνος του για τη διαχείριση της περιουσίας αυτής πέρα από τα όρια της διαχειριστικής του εξουσίας. 2. για ατομικά χρέη του, οποτεδήποτε και αν αυτά γεννήθηκαν.

Αν, στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, οι δανειστές είναι έγχειρόγραφοι, προτιμώνται οι δανειστές του προηγούμενου άρθρου.

Άρθρο 1410. Έπικουρική υπεγγυότητα της ατομικής περιουσίας. Για τα χρέη του άρθρου 1408 οι δανειστές μπορούν να στραφούν επίκουρικά και κατά της ατομικής περιουσίας του μη οφειλέτη συζύγου έως το μισό της αξίας της απαίτησής τους, εφόσον η κοινή περιουσία δεν επαρκεί για την ικανοποίηση των χρεών του.

Άρθρο 1411. Λήξη. Η κοινοκτημοσύνη λήγει αὐτοδικαίως με τη λύση ή την ακύρωση του γάμου. Λήγει επίσης, όταν ο ένας από τους συζύγους κηρυχθεί σε αφάνεια ή σε πτώχευση και η σχετική απόφαση γίνει τελεσίδικη.

Στην περίπτωση του διαζυγίου ή της ακύρωσης του γάμου η λήξη της κοινοκτημοσύνης επέρχεται αναδρομικά από την ημέρα της επίδοσης της σχετικής απόφασης.

Άρθρο 1412. Η κοινοκτημοσύνη λήγει με συμφωνία των συζύγων που περιβάλλεται το συμβολαιογραφικό τύπο.

Άρθρο 1413. Ο καθένας από τους συζύγους μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο τη λύση της κοινοκτημοσύνης: 1. αν επήλθε διακοπή της έγγαμης συμβίωσης, που διήρκεσε τουλάχιστον ένα έτος και συνεχίζεται κατά τη συζήτηση της αγωγής. 2. αν, λόγω της κακής κατάστασης της περιουσίας του άλλου συζύγου ή της κακής διαχείρισης από αυτόν της κοινής περιουσίας, κινδυνεύουν τα συμφέροντα του ενάγοντος. 3. αν υπάρχει αθέτηση, από τον άλλο σύζυγο, της υποχρέωσής του για συνεισφορά στις ανάγκες της οικογένειας. Η απόφαση που διατάσσει τη λύση της κοινοκτημοσύνης ενεργεί αναδρομικά από την ημέρα της επίδοσης της αγωγής στον ενάγοντο.

Άρθρο 1414. Η λήξη της κοινοκτημοσύνης, κατά τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων, εκτός από την περίπτωση της λήξης λόγω θανάτου, ισχύει απέναντι στους τρίτους μόνο εφόσον στο περιθώριο του ειδικού δημόσιου βιβλίου, όπου έχει καταχωρισθεί το συστατικό της συμβόλαιο, σημειώνονται ή σχετική συμφωνία των συζύγων ή η απόφαση που κηρύσσει την αφάνεια ή την πτώχευση ή, στις περιπτώσεις της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 1411 και του άρθρου 1413, η επίδοση της αγωγής και η σχετική δικαστική απόφαση.

Άρθρο 1415. Με την πρόωρη λήξη της κοινοκτημοσύνης, οι σύζυγοι επανέρχονται, από την άποψη της περιουσιακής τους κατάστασης, στο σύστημα που προβλέπεται από τα άρθρα 1397 και 1400 έως 1402.

Στην περίπτωση αυτή, καθώς και όταν η λήξη επέρχεται λόγω λύσης ή ακύρωσης του γάμου, έχουν εφαρμογή για τη λύση της κοινωνίας και τη διανομή των κοινών πραγμάτων, αν δεν υπάρχει διαφορετική συμφωνία, οι διατάξεις των άρθρων 795 και επόμενων, καθώς και οι ειδικές διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για τη διανομή κοινών πραγμάτων.

Άρθρο 1416. Έκταση εφαρμογής. Οι διατάξεις αυτού του Κεφαλαίου έχουν εφαρμογή, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, ανεξάρτητα από τη θρησκεία ή το δόγμα των συζύγων καθώς και από τον τύπο, πολιτικό ή θρησκευτικό, με τον οποίο έγινε ο γάμος τους».

Άρθρο 16.

Οι διατάξεις του Έβδομου Κεφαλαίου του Τέταρτου Βιβλίου του Αστικού Κώδικα, που αναφέρονται στο διαζύγιο (άρθρα 1438 έως 1462), αντικαθίστανται στο σύνολό τους από τις ακόλουθες διατάξεις:

«ΕΒΔΟΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΔΙΑΖΥΓΙΟ

Άρθρο 1438. Πώς επέρχεται. Ο γάμος μπορεί να λυθεί με διαζύγιο. Το διαζύγιο απαγγέλλεται με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται στα επόμενα άρθρα.

Άρθρο 1439. Ισχυρός κλονισμός. Καθένας από τους συζύγους μπορεί να ζητήσει το διαζύγιο, όταν οι μεταξύ τους σχέσεις έχουν κλονισθεί τόσο ισχυρά, από λόγο που αφορά το πρόσωπο του έναγομένου ή και των δύο συζύγων, ώστε διάσπα ή εξασχολούση της έγγαμης σχέσης να είναι άφορητη για τον ενάγοντα.

Εφόσον ο έναγομένος δεν αποδεικνύει το αντίθετο, ο κλονισμός τεκμαίρεται σε περίπτωση διαγαμίας ή μοιχείας του, εγκατάλειψης του ενάγοντα ή επίβουλής της ζωής του από τον ενάγοντο.

Εφόσον οι σύζυγοι βρίσκονται σε διάσταση συνεχώς από τέσσερα τουλάχιστον χρόνια, ο κλονισμός τεκμαίρεται αμέσως και το διαζύγιο μπορεί να ζητηθεί, έστω και αν ο λόγος του κλονισμού αφορά αποκλειστικά το πρόσωπο του ενάγοντα. Η συμπλήρωση του χρόνου διάστασης δεν εμποδίζεται από μικρές διακοπές που έγιναν ως προσπάθεια αποκατάστασης των σχέσεων ανάμεσα στους συζύγους.

Άρθρο 1440. Αφάνεια. Καθένας από τους συζύγους μπορεί να ζητήσει το διαζύγιο, όταν ο άλλος έχει κηρυχθεί σε αφάνεια.

Άρθρο 1441. Συναινετικό διαζύγιο. Όταν οι σύζυγοι συμφωνούν για το διαζύγιο, μπορούν να το ζητήσουν με κοινή αίτησή τους που δικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας (συναινετικό διαζύγιο).

Για να εκδοθεί συναινετικό διαζύγιο, πρέπει ο γάμος να έχει διαρκέσει τουλάχιστον ένα χρόνο πριν από την κατάθεση της αίτησης, ή δε συμφωνία των συζύγων να δηλωθεί στο δικαστήριο, αυτοπροσώπως ή με ειδικό πληρεξούσιο, σε δύο συνεδριάσεις που να απέχουν μεταξύ τους έξι τουλάχιστον μήνες. Το ειδικό πληρεξούσιο πρέπει να έχει δοθεί μέσα στον τελευταίο μήνα πριν από την κάθε συνεδρίαση. Εφόσον από την πρώτη συνεδρίαση πέρασαν δύο χρόνια, ή δήλωση της συμφωνίας παύει να ισχύει.

Αν υπάρχουν ανήλικα τέκνα, για να εκδοθεί συναινετικό διαζύγιο πρέπει να προσκομίζεται έγγραφη συμφωνία των συζύγων που να ρυθμίζει την επιμέλεια των τέκνων και την επικοινωνία με αυτά. Η συμφωνία επικυρώνεται από το δικαστήριο και ισχύει ώσπου να εκδοθεί απόφαση για το θέμα αυτό σύμφωνα με το άρθρο 1513.

Άρθρο 1442. Διατροφή. Εφόσον ο ένας από τους πρώην συζύγους δεν μπορεί να εξασφαλίσει τη διατροφή του από τα εισοδήματά του ή από την περιουσία του, δικαιούται να ζητήσει διατροφή από τον άλλον: 1. αν κατά την έκδοση του διαζυγίου ή κατά το τέλος των χρονικών περιόδων που προβλέπονται στις επόμενες περιπτώσεις βρίσκεται σε ηλικία ή σε κατάσταση υγείας που δεν επιτρέπει να αναγκασθεί να άρξει ή να συνεχίσει την άσκηση κατάλληλου επαγγέλματος, όπως να εξασφαλίζει απ' αυτόν τη διατροφή του. 2. αν έχει την επιμέλεια ανήλικου τέκνου και γι' αυτόν το λόγο εμποδίζεται στην άσκηση κατάλληλου επαγγέλματος. 3. αν δεν βρίσκεται σταθερή κατάλληλη εργασία ή χρειάζεται κάποια επαγγελματική εκπαίδευση, και στις δύο όμως περιπτώσεις για ένα διάστημα που δεν μπορεί να ξεπεράσει τα τρία χρόνια από την έκδοση του διαζυγίου. 4. σε κάθε άλλη περί-

πτωσι, όπου ή επιδικασθ διατροφής κατά την έκδοση του διαζυγίου επιβάλλεται από λόγους επείκειας.

Άρθρο 1443. Οι διατάξεις των άρθρων 1487, 1493, 1494 και 1498 εφαρμόζονται αναλόγως και για τὸ δικαίωμα διατροφής μετά τὸ διαζύγιο. Ἡ διατροφή προκαταβάλλεται σὲ χρέμα κάθε μήνα. Ἡ διατροφή μπορεί νὰ καταβληθεῖ ἐφάπαξ, ἂν οἱ πρῶν σύζυγοι συμφωνοῦν σ' αὐτὸ ἐγγράφως ἢ μὲ ἀπόφαση τοῦ δικαστηρίου, ἂν συντρέχουν ἰδιαίτεροι λόγοι.

Άρθρο 1444. Ἡ διατροφή μπορεί νὰ ἀποκλεισθεῖ ἢ νὰ περιορισθεῖ, ἂν αὐτὸ ἐπιβάλλεται ἀπὸ σπουδαίους λόγους, ἰδίως ἂν ὁ γάμος εἶχε μικρὴ χρονικὴ διάρκεια ἢ ἂν ὁ δικαιοῦχος εἶναι ὑπαίτιος τοῦ διαζυγίου τοῦ ἢ προκάλεσε ἐκούσια τὴν ἀπορία του.

Τὸ δικαίωμα διατροφής παύει, ἂν ὁ δικαιοῦχος ξαναπαντρευθεῖ, ἢ ἂν συζεῖ μόνιμα μὲ κάποιον ἄλλο σὲ ἐλεύθερη ἐνωσι. Τὸ δικαίωμα διατροφής δὲν παύει μὲ τὸ θάνατο τοῦ ὑποχρέου, παύει ὅμως μὲ τὸ θάνατο τοῦ δικαιούχου, ἐκτὸς ἂν ἀφορᾷ παρελθόντα χρόνον ἢ δόσεις ἀπαιτητές κατὰ τὸ χρόνο τοῦ θανάτου.

Άρθρο 1445. Ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς πρῶν σύζυγους εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ δίνει στὸν ἄλλον ἀκριβεῖς πληροφορίες γιὰ τὴν περιουσία του καὶ τὰ εἰσοδήματά του, ἐφόσον εἶναι χρήσιμες γιὰ τὸν καθορισμὸ τοῦ ὕψους τῆς διατροφής. Μὲ αἴτηση ἐνὸς ἀπὸ τοὺς πρῶν σύζυγους πὺ διαδίδεται μὲσω τοῦ ἀρμόδιου εἰσαγγελέα, ὁ ἐργοδότης, ἢ ἀρμόδια ὑπηρεσία καὶ ὁ ἀρμόδιος οἰκονομικὸς ἐφορὸς εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ δίνουν κάθε χρησιμὴ πληροφορία γιὰ τὴν περιουσιακὴ κατάστασιν τοῦ ἄλλου συζύγου καὶ προπάντων γιὰ τὰ εἰσοδήματά του.

Άρθρο 1446. Ἐκτασθ εφαρμογῆς. Ἡ διάταξη τοῦ άρθρου 1416 εφαρμόζεται: καὶ γιὰ τὴ λύση τοῦ γάμου σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις αὐτοῦ τοῦ κεφαλαίου).

Άρθρο 17.

Τὰ Κεφάλαια Ὁγδοῦ, Ἐνατο, Δέκατο, Ἐνδέκατο καὶ Δωδέκατο τοῦ Τέταρτου Βιβλίου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα πὺ ἀναφέρονται στὴ συγγένεια (ἄρθρα 1463 καὶ 1464), τὴ γνησιότητα τοῦ τέκνου (ἄρθρα 1465 ἔως 1475), τὴ διατροφή ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρα 1476 ἔως 1492), τὶς σχέσεις γονέων καὶ τέκνων καὶ τὴν πατρικὴ ἐξουσία (ἄρθρα 1493 ἔως 1529) καὶ τὰ ἐξώγαμα τέκνα (ἄρθρα 1530 ἔως 1567) μὲ τὸ σύνολο τῶν διατάξεων τοὺς ἀντικαθίστανται ἀπὸ νέα κεφάλαια Ὁγδοῦ, δέκατο καὶ ἐνδέκατο μὲ τοὺς ἀκόλουθους τίτλους καὶ ἀριθμοὺς άρθρων ἀντίστοιχα:

- α) Ὁγδοῦ Κεφάλαιο: Συγγένεια (ἄρθρα 1463 ἔως 1484).
- β) Δέκατο Κεφάλαιο: Διατροφή ἀπὸ τὸν νόμο (ἄρθρα 1485 ἔως 1504).
- γ) Ἐνδέκατο Κεφάλαιο: Σχέσεις γονέων καὶ τέκνων (ἄρθρα 1505 ἔως 1541).

Τὸ περιεχόμενο τῶν διατάξεων τῶν νέων κεφαλαίων εἶναι τὸ ἀκόλουθο:

«ΟΓΔΟΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΣΥΓΓΕΝΕΙΑ

Άρθρο 1463. Ἐννοία. Τὰ πρόσωπα εἶναι μεταξὺ τοὺς συγγενεῖς ἐξ αἵματος σὲ εὐθεία γραμμῇ, ἂν τὸ ἓνα κατάγεται ἀπὸ τὸ ἄλλο (συγγένεια μεταξὺ ἀνιόντων καὶ κατιόντων). Συγγενεῖς ἐξ αἵματος σὲ πλάγια γραμμῇ εἶναι: τὰ πρόσωπα πὺ, χωρὶς νὰ εἶναι συγγενεῖς σὲ εὐθεία γραμμῇ, κατάγονται ἀπὸ τὸν ἴδιο ἀνιόντα. Ὁ βαθμὸς τῆς συγγένειας ὁρίζεται ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ τῶν γεννήσεων πὺ συνδέουν τὰ πρόσωπα.

Ἡ συγγένεια τοῦ προσώπου μὲ τὴ μητέρα του καὶ τοὺς συγγενεῖς τῆς ἰδρύεται μὲ μόνη τὴ γέννηση. Ἡ συγγένεια μὲ τὸν πατέρα καὶ τοὺς συγγενεῖς του συνάγεται ἀπὸ τὸν γάμο

τῆς μητέρας μὲ τὸν πατέρα ἢ ἰδρύεται μὲ τὴν ἀναγνώριση, ἐκούσια ἢ δικαστικὴ.

Άρθρο 1464. Ἀγχιστεία. Οἱ συγγενεῖς ἐξ αἵματος τοῦ ἐνὸς ἀπὸ τοὺς συζύγους εἶναι συγγενεῖς ἐξ ἀγχιστείας τοῦ ἄλλου στὴν ἴδια γραμμῇ καὶ τὸν ἴδιο βαθμὸ. Ἡ συγγένεια ἐξ ἀγχιστείας ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχει καὶ μετὰ τὴ λύση ἢ τὴν ἀκύρωση τοῦ γάμου, ἀπὸ τὸν ὅποιο δημιουργήθηκε.

Άρθρο 1465. Τεκμήριο καταγωγῆς ἀπὸ γάμο. Τὸ τέκνο πὺ γεννήθηκε κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ γάμου τῆς μητέρας του ἢ μέσα σὲ τριακόσιες ἡμέρες ἀπὸ τὴ λύση ἢ τὴν ἀκύρωσιν του τεκμαίρεται ὅτι ἔχει πατέρα τὸν σύζυγο τῆς μητέρας (τέκνο γεννημένο σὲ γάμο).

Ἄν τὸ τέκνο γεννήθηκε μετὰ τὴν τριακοσιεστὴ ἡμέρα ἀπὸ τὴ λύση ἢ τὴν ἀκύρωση τοῦ γάμου, ἢ ἀποδείξη τῆς πατρότητος τοῦ συζύγου τῆς μητέρας βαρύνει ἐκείνον πὺ τὴν ἐπικαλεῖται.

Άρθρο 1466. Σύγκρουση δύο τεκμηρίων. Ἄν μέσα στίς τριακόσιες ἡμέρες ἀπὸ τὴ λύση ἢ τὴν ἀκύρωση τοῦ γάμου γεννήθηκε τέκνο ἀπὸ γυναίκα πὺ τέλεσε νέο γάμο, τεκμαίρεται ὅτι αὐτὸ ἔχει πατέρα τὸ δεύτερο σύζυγο, ἐκτὸς ἂν γίνῃ δεκτὴ ἀγωγή γιὰ προσβολὴ τῆς πατρότητός του, ὅποτε τεκμαίρεται ὅτι εἶναι τέκνο τοῦ πρώτου συζύγου.

Άρθρο 1467. Προσβολὴ τῆς πατρότητος. Ἡ ἰδιότητα τοῦ τέκνου, ὡς πρὸς τὸ ὅποιο συντρέχει ἓνα ἀπὸ τὰ τεκμήρια τῶν άρθρων 1465 καὶ 1466, ὡς τέκνο γεννημένου σὲ γάμο, μπορεί νὰ προσβληθεῖ δικαστικῶς, ἂν ἀποδειχθεῖ ὅτι ἡ μητέρα δὲν συνέλαβε πράγματι ἀπὸ τὸν σύζυγό τῆς ἢ ὅτι κατὰ τὸ κρίσιμο διάστημα τῆς σύλληψης ἦταν φανερά ἀδύνατο νὰ συλλάβῃ ἀπὸ αὐτόν, ἰδίως ἐξαιτίας ἀνικανότητος ἢ ἀποδημίας του ἢ ἐπειδὴ δὲν εἶχαν σχέσεις.

Άρθρο 1468. Κρίσιμο διάστημα τῆς σύλληψης θεωρεῖται τὸ χρονικὸ διάστημα πὺ περιλαμβάνεται ἀνάμεσα στὴν τριακοσιεστὴ καὶ τὴν ἑκατοστὴ ὀγδοηκοστὴ ἡμέρα πρὶν ἀπὸ τὸν τοκετό.

Άρθρο 1469. Τὴν ἰδιότητα τοῦ τέκνου ὡς γεννημένου σὲ γάμο μποροῦν νὰ προσβάλουν: 1. ὁ σύζυγος τῆς μητέρας· 2. ὁ πατέρας ἢ ἡ μητέρα τοῦ συζύγου, ἂν αὐτὸς πέθανε χωρὶς νὰ ἔχει χάσει τὸ δικαίωμα τῆς προσβολῆς· 3. τὸ τέκνο· 4. ἡ μητέρα τοῦ τέκνου. Ἡ προσβολὴ γίνεται ἀπὸ τὸν δικαιούμενο αὐτοπροσώπως ἢ ἀπὸ εἰδικὸν πληρεξούσιό του ἢ, μετὰ ἀπὸ ἀδεία τοῦ δικαστηρίου, ἀπὸ τὸν νόμιμο ἀντιπρόσωπό του.

Άρθρο 1470. Ἡ προσβολὴ τῆς πατρότητος ἀποκλείεται: 1. γιὰ τὸ σύζυγο τῆς μητέρας, ὅταν περάσει ἓνα ἔτος ἀφ'οὗ πληροφοροῦντο τὸν τοκετό καὶ τὰ περιστατικά, ἀπὸ τὰ ὅποια προκύπτει ὅτι ἡ σύλληψη τοῦ τέκνου δὲν ἐγένετο ἀπὸ αὐτόν, καὶ, σὲ κάθε περίπτωση, ὅταν περάσουν πέντε ἔτη ἀπὸ τὸν τοκετό· 2. γιὰ τὸν πατέρα ἢ τὴ μητέρα τοῦ συζύγου, ὅταν περάσει ἓνα ἔτος ἀφ'οὗ ἐμαθῇ τὸ θάνατο τοῦ τελευταίου καὶ τὴ γέννηση τοῦ τέκνου· 3. γιὰ τὸ τέκνο, ὅταν περάσει ἓνα ἔτος ἀπὸ τὴν ἐνηλικίωσή του· 4. γιὰ τὴ μητέρα, ὅταν περάσει ἓνα ἔτος ἀπὸ τὸν τοκετό ἢ, ἐφόσον ὑπάρχει σοβαρὸς λόγος γιὰ τὴ μὴ προσβολὴ κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ γάμου, ἔξῃ μῆνες ἀφ'οὗ λήθηκε ἢ ἀκυρώθηκε ὁ γάμος μὲ τὸν σύζυγό τῆς.

Άρθρο 1471. Ἡ προσβολὴ τῆς πατρότητος ἀποκλείεται ἐπίσης μετὰ τὸ θάνατο τοῦ τέκνου, ἐκτὸς ἂν εἶχε ἤδη ἀκηθεῖ ἢ σχετικὴ ἀγωγή.

Ἡ προσβολὴ εἰδικὰ ἀπὸ τὸν σύζυγο τῆς μητέρας ἀποκλείεται: 1. ἂν αὐτὸς ἀναγνώρισε ὅτι τὸ τέκνο εἶναι δικό του πρὶν γίνῃ ἀμετάκλητη ἢ ἀπόφαση γιὰ τὴν προσβολή· 2. ἂν συγκατατέθηκε στὴ σύλληψη τοῦ τέκνου ἀπὸ τὴ σύζυγό του μὲ τεχνητὴ γονιμοποίηση.

Άρθρο 1472. Τὸ τέκνο χάνει τὴν ἰδιότητα τέκνου πὺ γεννήθηκε σὲ γάμο. ἀναδρομικὰ ἀπὸ τὴ γέννησή του, μόλις γίνῃ ἀμετάκλητη ἢ ἀπόφαση πὺ δέχεται τὴν προσβολὴ αὐτῆς τῆς ἰδιότητός του.

Άρθρο 1473. Επιγενόμενος γάμος των γονέων. Τέκνο που γεννήθηκε χωρίς γάμο των γονέων του έχει απέναντι σ' αυτός και τους συγγενείς τους ως προς όλα θέση τέκνου γεννημένου σέ γάμο, εφόσον οι γονείς του παντρευτούν μεταγενέστερα και το τέκνο είχε αναγνωρισθεί ή αναγνωρίζεται μετά την τέλεση του γάμου, εκούσια ή δικαστικά, ως τέκνο του σύζυγου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1475, 1476 και 1479 έως 1483. Η εκούσια αναγνώριση μπορεί να προσβληθεί για το λόγο ότι ο σύζυγος της μητέρας δεν είναι ο πατέρας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1477 και 1478.

Άρθρο 1474. Αν το τέκνο δεν ζει κατά την τέλεση του γάμου των γονέων του, δεν δίδεται ή εκπέλεση των αποτελεσμάτων του πρώτου εδαφίου του προηγούμενου άρθρου ως προς τους κατιόντες του.

Άρθρο 1475. Εκούσια αναγνώριση. Ο πατέρας μπορεί να αναγνωρίσει ως δικό του το τέκνο του που γεννήθηκε χωρίς γάμο, εφόσον συναινεί σ' αυτό και η μητέρα. Αν η μητέρα έχει πεθάνει ή δεν έχει δικαιοπρακτική ικανότητα, ή αναγνώριση γίνεται με μόνη τη δήλωση του πατέρα.

Αν ο πατέρας έχει πεθάνει ή δεν έχει δικαιοπρακτική ικανότητα, ή αναγνώριση μπορεί να γίνει από τον παππού ή τη γιαγιά της πατρικής γραμμής.

Αν το τέκνο έχει πεθάνει, ή αναγνώριση ενεργεί υπέρ των κατιόντων του.

Άρθρο 1476. Η αναγνώριση από τον πατέρα ή τους γονείς του γίνεται με δήλωση ενώπιον συμβολαιογράφου ή με διαθήκη. Η συναίνεση της μητέρας, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο, παρέχεται με δήλωση ενώπιον συμβολαιογράφου. Οι δηλώσεις της αναγνώρισης και της συναίνεσης γίνονται αυτοπροσώπως και χωρίς αίρεση ή προθεσμία. Ανάκληση των δηλώσεων είναι ανίσχυρη.

Άρθρο 1477. Προβολή της αναγνώρισης. Το τέκνο και, σέ περίπτωση θανάτου του, οι κατιόντες του δικαιούνται να προσβάλουν την εκούσια αναγνώριση για το λόγο ότι αυτός που δηλώθηκε ως πατέρας δεν είναι πραγματικά πατέρας.

Το δικαίωμα αυτό ανήκει επίσης, στην περίπτωση όπου η μητέρα κατά την αναγνώριση είχε πεθάνει ή δεν είχε δικαιοπρακτική ικανότητα, στον καθένα από τους γονείς της και, στην περίπτωση της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 1475, στον παππού ή τη γιαγιά που δεν είχε προβεί στην αναγνώριση.

Άρθρο 1478. Η προβολή της αναγνώρισης αποκλείεται, αν περάσουν τρεις μήνες από την πληροφόρησή της αναγνώριση αυτός που την προσβάλλει. Η προβολή αποκλείεται σέ κάθε περίπτωση, αν περάσουν δύο χρόνια από την αναγνώριση ή, προκειμένου για προβολή από τέκνο που κατά την αναγνώριση ήταν ανήλικο, δύο χρόνια από την ενηλικίωσή του.

Άρθρο 1479. Δικαστική αναγνώριση. Η μητέρα έχει δικαίωμα να ζητήσει με αγωγή την αναγνώριση της πατρότητας του τέκνου της που γεννήθηκε χωρίς γάμο της με τον πατέρα του. Το ίδιο δικαίωμα έχει και το τέκνο. Όταν η μητέρα αρνείται την προβλεπόμενη από την πρώτη παράγραφο του άρθρου 1475 συναίνεση της, δικαίωμα δικαστικής αναγνώρισης έχουν επίσης ο πατέρας και, στην περίπτωση της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 1475, ο παππούς ή η γιαγιά της πατρικής γραμμής.

Άρθρο 1480. Η αγωγή της μητέρας ασκείται κατά του πατέρα ή των κληρονόμων του. Η αγωγή του τέκνου ασκείται κατά του γονέα που δεν έχει προβεί στην αναγκαία για την εκούσια αναγνώριση δήλωση ή κατά των κληρονόμων του. Η αγωγή του πατέρα ή των γονέων του ασκείται κατά της μητέρας ή των κληρονόμων της.

Άρθρο 1481. Η πατρότητα τεκμαίρεται, αν αποδειχθεί ότι αυτός, για τον οποίο προβάλλεται ισχυρισμός ότι είναι πατέρας, είχε σαρκική συνάφεια με τη μητέρα κατά το κρίσιμο διάστημα της σύλληψης. Το τεκμήριο δεν ισχύει, αν η

αγωγή ασκείται από το τέκνο μετά την ενηλικίωσή του και ο πατέρας πέθανε πριν από το τέλος της αποδεικτικής διαδικασίας στον πρώτο βαθμό.

Άρθρο 1482. Το τεκμήριο του προηγούμενου άρθρου ανατρέπεται, αν προκύπτουν σοβαρές αμφιβολίες για την πατρότητα.

Άρθρο 1483. Το δικαίωμα της μητέρας να ζητήσει την αναγνώριση της πατρότητας του τέκνου της υποκύπτει σέ απόσβεση, όταν περάσουν πέντε χρόνια από τον τοκετό. Το δικαίωμα του τέκνου υποκύπτει σέ απόσβεση ένα έτος μετά την ενηλικίωσή του, του δε πατέρα ή των γονέων του δύο έτη από την αρνήθηκε τη συναίνεσή της ή μητέρα.

Αν η μητέρα ήταν έγκυμη κατά το κρίσιμο διάστημα της σύλληψης του τέκνου, ή προθεσμία του πρώτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει από τον γένει αμετάκλητη ή απόφαση που δέχεται την προσβολή της πατρότητας.

Στην περίπτωση του άρθρου 1473 το δικαίωμα δεν υπόκειται σέ αποσβεστική προθεσμία.

Άρθρο 1484. Αποτελέσματα. Σέ περίπτωση αναγνώρισης, εκούσιας ή δικαστικής, αν ο νόμος δεν όρίζει διαφορετικά, το τέκνο έχει ως προς όλα θέση τέκνου γεννημένου σέ γάμο απέναντι στους δύο γονείς και τους συγγενείς τους.

ΔΕΚΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

Άρθρο 1485. Μεταξύ ανιόντων και κατιόντων. Ανιόντες και κατιόντες έχουν αμοιβαία υποχρέωση διατροφής κατά τους όρους των άρθρων 1486 έως 1502.

Άρθρο 1486. Όροι διατροφής. Δικαίωμα διατροφής έχει μόνον όποιος δεν μπορεί να διατρέφει τον εαυτό του από την περιουσία του ή από εργασία κατάλληλη για την ηλικία του, την κατάσταση της υγείας του και τις λοιπές βιοτικές του συνθήκες ενώπι και των τυχόν αναγκών της εκπαίδευσής του.

Το ανήλικο τέκνο, και αν ακόμη έχει περιουσία, έχει δικαίωμα διατροφής από τους γονείς του, εφόσον τα εισοδήματα της περιουσίας του ή το προϊόν της εργασίας του δεν αρκούν για τη διατροφή του.

Άρθρο 1487. Δεν έχει υποχρέωση διατροφής εκείνος που, ενώπι και των λοιπών υποχρεώσεών του, δεν είναι σέ θέση να τη βιώσει χωρίς να διακινδυνεύσει ή δική του διατροφή. Ο κανόνας αυτός δεν ισχύει, όταν πρόκειται για τη διατροφή ανήλικου τέκνου από τον γονέα του, εκτός αν αυτό μπορεί να στραφεί εναντίον άλλου υποχρέου ή αν μπορεί να διατραφεί από την περιουσία του.

Άρθρο 1488. Σειρά των υποχρέων. Υποχρέωση διατροφής έχουν πρώτα οι κατιόντες, κατά τη σειρά που καλούνται στην εξ αδιαθέτου κληρονομική διαδοχή, και ο καθένας τους ανάλογα με την κληρονομική του μερίδα.

Άρθρο 1489. Αν δεν υπάρχουν κατιόντες, υποχρέωση διατροφής έχουν οι πλησιέστεροι ανιόντες, που ενέχονται σέ ίσα μέρη αν είναι περισσότεροι στον ίδιο βαθμό.

Οι γονείς έχουν υποχρέωση να διατρέφουν το τέκνο τους από κοινού, ο καθένας ανάλογα με τις δυνάμεις του.

Άρθρο 1490. Αν ένας από τους ανιόντες ή τους κατιόντες δεν είναι σέ θέση να δώσει διατροφή, ή υποχρέωση βαρύνει εκείνον που είναι υπόχρεος ύστερα από αυτόν. Το ίδιο ισχύει και όταν, για πραγματικούς ή νομικούς λόγους, είναι αδύνατη ή ιδιαίτερα δυσχερής ή δικαστική επιδίωξη στην ήμεδαπή εναντίον εκείνου που έχει την υποχρέωση.

Στην περίπτωση που καταβάλλει τη διατροφή, αντί για τον άμεσως υπόχρεο, άλλο πρόσωπο, αυτό υποκαθίσταται αυτοδικαίως στά δικαιώματα εκείνου που την έλαβε: 1. αν κατέβαλε τη διατροφή δυνάμει του δεύτερου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου 2. αν πρόκειται για το Κράτος ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή κοινωφελές ίδρυμα που ανέλαβε τη διατροφή του δικαιούχου ανήλικου στή θέση του υποχρέου συγγενή του 3. αν πρόκειται για ιδιώτες, στωίς

όποιους ανατέθηκε ή επιμέλεια του προσώπου του δικαιούχου ανήλικου, σύμφωνα με τὰ άρθρα 1513, 1514, 1532, 1533 και 1535. 4. αν ο δικαιούχος της διατροφής είναι ανήλικος και τή διατροφή κατέβαλε, στη θέση του υπόχρεου γονέα του, ο σύζυγος του τελευταίου.

Άρθρο 1491. Όταν το πρόσωπο είναι έγγαμο, ή υποχρέωση των κατιόντων και των ανιόντων του να τὸ διατρέφουν υπάρχει μόνον αν ὁ σύζυγός του, ἐνόψει των λοιπῶν υποχρεώσεων του, δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ τοῦ παρέχει τὴν οφειλόμενη διατροφή χωρίς νὰ κινδυνεύει ή δική του διατροφή ή αν, γιὰ πραγματικούς ή νομικούς λόγους, εἶναι ἀδύνατη ή ιδιαίτερα δυσχερής ή δικαστική ἐπιδίωξη ἐναντίον του στην ήμεδαπή. Τὸ ἴδιο ἰσχύει και γιὰ τὸν διαζευγμένο, όταν ὁ πρώην σύζυγός του έχει ἀπέναντί του υποχρέωση διατροφής.

Άρθρο 1492. Σειρά των δικαιούχων. "Όταν αὐτοὶ πού έχουν δικαίωμα διατροφής ἀπέναντι σὲ ὀρισμένο πρόσωπο εἶναι περισσότεροι και ὁ υπόχρεος δὲν ἐπαρκεί νὰ τὴ δώσει σὲ όλους, προτεραιότητα έχουν οἱ κατιόντες κατὰ τὴ σειρά τῆς ἐξ ἀδιαιρέτου κληρονομικῆς διαδοχῆς. "Αν οἱ περισσότεροι δικαιούχοι εἶναι ἀνιόντες, έχουν προτεραιότητα οἱ πλησιέστεροι. "Ο σύζυγος, ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα διατροφῆς, συμπορεύεται με τοὺς ἀνήλικους κατιόντες και προηγείται ἀπὸ τοὺς λοιποὺς κατιόντες ή ἄλλους συγγενεῖς. Τὸ ἴδιο ἰσχύει και γιὰ τὸν διαζευγμένο, ἐφόσον αὐτὸς έχει δικαίωμα διατροφῆς.

Άρθρο 1493. Μέτρο και περιεχόμενο τῆς διατροφῆς. Τὸ μέτρο διατροφῆς προσδιορίζεται με βάση τὶς ἀνάγκες τοῦ δικαιούχου, ὅπως αὐτὲς προκύπτουν ἀπὸ τὶς συνθήκες τῆς ζωῆς του (ἀνάλογη διατροφή). "Η διατροφή περιλαμβάνει ὅλα ὅσα εἶναι ἀναγκαῖα γιὰ τὴ συντήρησή του δικαιούχου και ἐπὶ πλέον τὰ ἐξόδα γιὰ τὴν ἀνατροφή, καθὼς και τὴν ἐπαγγελματική και τὴν ἐν γένει ἐκπαίδευσή του.

Άρθρο 1494. Μεταβολή των ὁρων. "Αν, ἀφοῦτο ἐκδόθηκε ή ἀπόφαση πού προσδιορίζει τὴ διατροφή, μεταβλήθηκαν οἱ ὅροι τῆς διατροφῆς, τὸ δικαστήριο μπορεί νὰ μεταρρυθμίσει τὴν ἀπόφασή του ή και νὰ διατάξει τὴν παύση τῆς διατροφῆς.

Άρθρο 1495. Ἐλαττωμένη διατροφή. Οἱ κατιόντες και οἱ ἀνιόντες δικαιούνται μόνο στη στοιχειώδη διατροφή, πού περιλαμβάνει τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα γιὰ τὴ συντήρησή, αν ὑπέπεσαν ἀπέναντι στὸν υπόχρεο διατροφῆς σὲ παράπτωμα πού δικαιολογεῖ τὴν ἀποκλήρωσή τους.

Άρθρο 1496. Χρόνος και τρόπος καταβολῆς. "Η διατροφή προκαταβάλλεται σὲ χρήμα κάθε μήνα. "Αν συντρέχουν ιδιαίτεροι λόγοι, τὸ δικαστήριο μπορεί νὰ ἐπιτρέψει στὸν υπόχρεο τὴν καταβολή με ἄλλον τρόπο.

Άρθρο 1497. Οἱ γονεῖς πού οφείλουν διατροφή σὲ ἀνήλικο ἄγαμο τέκνο τους έχουν δικαίωμα νὰ ὀρίσουν τὸν τρόπο και τὰ χρονικά διαστήματα πού θὰ προκαταβάλλεται ή διατροφή. "Αν τὸ ζήτησε τὸ τέκνο, τὸ δικαστήριο μπορεί νὰ ἀποφασίσει διαφορετικά, ἐφόσον συντρέχουν ιδιαίτεροι λόγοι.

Άρθρο 1498. Διατροφή γιὰ τὸ παρελθόν δὲν οφείλεται παρὰ μόνο ἀπὸ τὴν ὑπερημερία.

Άρθρο 1499. Παραίτηση. Παραίτηση ἀπὸ τὴ διατροφή γιὰ τὸ μέλλον δὲν ἰσχύει. "Η προκαταβολή τῆς διατροφῆς ἀπαλλάσσει τὸν υπόχρεο μόνο γιὰ τὸ διάστημα πού ὀρίζεται στὰ ἄρθρα 1496 και 1497.

Άρθρο 1500. Ἀπόσβεση. "Η ἀξίωση διατροφῆς πύει με τὸ θάνατο τοῦ δικαιούχου ή τοῦ υποχρέου, ἐκτὸς αν ὀφραῖ παρελθόντα χρόνο ή δόσεις ἀπαίτητες κατὰ τὸ χρόνο τοῦ θανάτου.

Άρθρο 1501. Δικαστική συμπάρσταση. "Όταν ὁ ἕνας ή και οἱ δύο γονεῖς ἀθετοῦν τὴν υποχρέωσή τους νὰ διατρέφουν τὸ ἀνήλικο τέκνο τους, τὸ ἀρμόδιο δικαστικό ὄργανο παρέχει ἀτελῶς στὸν ἄλλο γονέα ή στὸ ἴδιο τὸ τέκνο, ἐφόσον τὸ ζήτησουν, κάθε πρόσφορη βοήθεια γιὰ τὴν ἀναγκαστική εἰσπραξη των οφειλόμενων παροχῶν.

Άρθρο 1502. Προσωρινή ἐπιδίκαση διατροφῆς. Σὲ περίπτωση ὅπου ἕνα τέκνο έχει γεννηθεῖ χωρίς γάμο τῆς

μητέρας του και ή πατρότητά του εἶναι πολὺ πιθανή, ή δὲ μητέρα του βρίσκεται σὲ ἀπαρκία, τὸ δικαστήριο μπορεί, ἀκόμη και πρὶν ἀσκηθεῖ ή ἀγωγή γιὰ τὴν ἀναγνώρισή του, νὰ διατάξει ὡς ἀσφαλιστικό μέτρο τὴν προκαταβολή ἀπὸ τὸν πατέρα στὸ τέκνο, κάθε μήνα, εὐλόγου ποσοῦ ἐναντι τῆς οφειλόμενης σ' αὐτὸ διατροφῆς.

Άρθρο 1503. Δαπάνες τοκετοῦ και διατροφῆς τῆς ἄγαμης μητέρας. Σὲ περίπτωση ὅπου ἕνα τέκνο γεννήθηκε χωρίς γάμο τῆς μητέρας του, τὸ δικαστήριο μπορεί, ὕστερα ἀπὸ αἴτησή της, νὰ καταδικάσει τὸν πατέρα πού ἀναγνωρίσθηκε δικαστικῶς, ἀκόμη και αν τὸ τέκνο γεννήθηκε νεκρὸ: 1. στὴν καταβολή των δαπανῶν τοῦ τοκετοῦ. 2. σὲ διατροφή τῆς μητέρας, ἐφόσον αὐτὴ ἀδυνατεῖ νὰ διατρέψει τὸν ἑαυτὸ της, ἐπὶ δύο μῆνες πρὶν ἀπὸ τὸν τοκετὸ και τέσσερις ὕστερα ἀπὸ αὐτόν, ή, αν συντρέχουν εἰδικές περιστάσεις, τὸ πολὺ ἐπὶ ἕνα ἔτος.

"Η ἀξίωση τῆς μητέρας δὲν παύει με τὸ θάνατο τοῦ πατέρα, παραγράφεται δὲ ὅταν περάσουν τρία ἔτη ὕστερα ἀπὸ τὸν τοκετὸ. Ἀξίωση ἀποζημίωσης, σύμφωνα με τὶς διατάξεις γιὰ τὶς ἀδικιοπραξίες, δὲν ἀποκλείεται.

Άρθρο 1504. Διατροφή μεταξὺ ἀδελφῶν. "Ο ἀδελφὸς ή ή ἀδελφή μπορούν, αν τὸ δικαστήριο τὸ κρίνει εὐλογο, νὰ υποχρεωθῶν νὰ δίνουν διατροφή σὲ ἀδελφὸ ή ἀδελφή, αν αὐτὸς πού τὴ ζητεῖ ἀδυνατεῖ νὰ διατρέψει τὸν ἑαυτὸ του γιὰ ιδιαίτερους λόγους και ἰδίως ἐξαιτίας τῆς ἡλικίας του, βαρειαῖς ἀσθένειας ή ἀναπηρίας. "Η διατροφή περιλαμβάνει τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα γιὰ τὴ ζωὴ και ἐπιπλέον τὰ ἐξόδα γιὰ τὴν ἀνατροφή, καθὼς και τὴν ἐπαγγελματική και τὴν ἐν γένει ἐκπαίδευσή.

Οἱ διατάξεις τοῦ πρώτου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 1487, καθὼς και των ἄρθρων 1494, 1496 και 1498 ἔως 1500 ἐφαρμόζονται και σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση.

ΕΝΔΕΚΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΣΧΕΣΕΙΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ

Άρθρο 1505. Ἐπώνυμο των τέκνων. Οἱ γονεῖς υποχρεούνται νὰ έχουν προσδιορίσει τὸ ἐπώνυμο των τέκνων τους με κοινὴ ἀμετακλήτη δήλωσή τους. "Η δήλωση γίνεται πρὶν ἀπὸ τὸ γάμο, εἴτε σὲ συμβολαιογράφῳ εἴτε στὸν λειτουργῷ, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου θὰ τελεσθεῖ ὁ γάμος. "Ο λειτουργὸς οφείλει νὰ ζητήσει τὴ σχετικὴ δήλωση.

Τὸ ὀριζόμενο ἐπώνυμο, κοινὸ γιὰ ὅλα τὰ τέκνα, μπορεί νὰ εἶναι εἴτε τὸ ἐπώνυμο τοῦ ἐνὸς ἀπὸ τοὺς γονεῖς εἴτε συνδυασμὸς των ἐπωνύμων τους, πού ὅμως σὲ καμία περίπτωση δὲν μπορεί νὰ περιλαμβάνει περισσότερα ἀπὸ δύο ἐπώνυμα.

"Αν οἱ γονεῖς παραλείψουν νὰ δηλώσουν τὸ ἐπώνυμο των τέκνων τους, σύμφωνα με τοὺς ὅρους των προηγούμενων παραγράφων, τὰ τέκνα έχουν γιὰ ἐπώνυμο τὸ ἐπώνυμο τοῦ πατέρα τους.

Άρθρο 1506. Ἐπώνυμο τοῦ τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του. Τὸ τέκνο πού γεννήθηκε χωρίς γάμο των γονέων του παίρνει τὸ ἐπώνυμο τῆς μητέρας του. "Ο σύζυγος τῆς μητέρας μπορεί νὰ δώσει στὸ τέκνο, με συμβολαιογραφικὸ ἔγγραφο, τὸ ἐπώνυμό του στὴ θέση τοῦ ὡς τότε ἐπωνύμου τοῦ τέκνου ή ἐπιπρόσθετα, αν συναινέσουν σ' αὐτό, κατὰ τὸν ἴδιο τύπο, ή μητέρα και τὸ τέκνο.

Σὲ περίπτωση ἐπιγενόμενου γάμου των γονέων τοῦ τέκνου ἐφαρμόζονται ὡς πρὸς τὸ ἐπώνυμό του, ἐφόσον αὐτὸ εἶναι ἀνήλικο, οἱ διατάξεις τοῦ προηγούμενου ἄρθρου.

"Αν γίνεαι ἀναγνώριση, ἐκούσια ή δικαστική, τὸ ἀνήλικο τέκνο ή, αν αὐτὸ εἶναι ἀνήλικο, οἱ γονεῖς του ή και ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ή ὁ ἐπίτροπός του δικαιούνται, μέσα σὲ προθεσμία ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τὴν ὁλοκλήρωσή τῆς ἀναγνώρισης, νὰ προσθέσουν, με δήλωση στὸν ληξιαρχο, τὸ πατρικὸ ἐπώνυμο στὸ ἐπώνυμο τοῦ τέκνου. "Αν στη δήλωσή προσκρίνουν οἱ δύο γονεῖς ἀπὸ κοινού, μπορούν νὰ προσδιορίσουν τὸ νέο ἐπώνυμο τοῦ τέκνου σύμφωνα με τὴ δεύτερη παράγραφο τοῦ προηγούμενου ἄρθρου.

Άρθρο 1507. Άμοιβαία υποχρέωση. Γονείς και τέκνα οφείλουν αμοιβαία μεταξύ τους βοήθεια, στήριξη και σε-
δασμό.

Άρθρο 1508. Υποχρέωση για παροχή ύπηρεσιών. Το τέκνο, εφόσον αποτελεί μέλος του οίκου των γονέων του και ανατρέφεται ή διατρέφεται από αυτούς, υποχρεούται να παρέχει στους γονείς του, για τη διοίκηση του οίκου ή την άσκηση του επαγγέλματός τους, υπηρεσίες ανάλογες με τις δυνατότητες του και τις βιοτικές συνθήκες του ίδιου και της οικογένειάς του.

Άρθρο 1509. Παροχές των γονέων προς τα τέκνα τους. Η παροχή περιουσίας στο τέκνο από οποιονδήποτε γονέα του, είτε για τη δημιουργία ή τη διατήρηση οικονομικής ή οικογενειακής αυτοτέλειας, είτε για την έναρξη ή την εξασφάλιση επαγγέλματος, αποτελεί δωρεά μόνον ως προς το ποσό που υπερβαίνει το μέτρο, το οποίο επιβάλλουν οι περιστάσεις. Η ευθύνη όμως, απέναντι στο τέκνο, εκείνου που έκανε την παροχή, για πραγματικά ή νομικά ελαττώματα του περιουσιακού, κρίνεται πάντοτε κατά τις διατάξεις για την ευθύνη του δωρητή.

Άρθρο 1510. Γονική μέριμνα. Η μέριμνα για το ανήλικο τέκνο είναι καθήκον και δικαίωμα των γονέων (γονική μέριμνα). Οι οποίοι την ασκούν από κοινού. Η γονική μέριμνα περιλαμβάνει την επιμέλεια του προσώπου, τη διοίκηση της περιουσίας και την εκπροσώπηση του τέκνου σε κάθε υπόθεση ή δικαιοπραξία ή δίκη, που αφορούν το πρόσωπο ή την περιουσία του.

Σε περίπτωση όπου η γονική μέριμνα παύει λόγω θανάτου, κήρυξης σε αφάνεια ή έκπτωσης του ενός γονέα, η γονική μέριμνα ανήκει αποκλειστικά στον άλλο.

Αν ο ένας από τους γονείς αδυνατεί να ασκήσει τη γονική μέριμνα για πραγματικούς λόγους ή γιατί είναι ανίκανος ή περιορισμένα ικανός για δικαιοπραξία, την ασκεί μόνος ο άλλος γονέας. Η επιμέλεια όμως του προσώπου του τέκνου ασκείται και από τον ανήλικο γονέα.

Άρθρο 1511. Κάθε απόφαση των γονέων σχετικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας πρέπει να αποβλέπει στο συμφέρον του τέκνου.

Στο συμφέρον του τέκνου πρέπει να αποβλέπει και η απόφαση του δικαστηρίου, όταν, κατά τις διατάξεις του νόμου, το δικαστήριο αποφασίζει σχετικά με την ανάθεση της γονικής μέριμνας ή με τον τρόπο της άσκησης της. Η απόφαση του δικαστηρίου πρέπει επίσης να σέβεται την ιδιότητα μεταξύ των γονέων και να μη κάνει διακρίσεις εξαιτίας του φύλου, της φυλής, της γλώσσας, της θρησκείας, των πολιτικών ή θρησκευτικών πεποιθήσεων, της ιδιότητας, της εθνικότητας ή κοινωνικής προέλευσης ή της περιουσίας.

Ανάλογα με την ωριμότητα του τέκνου πρέπει να ζητείται και να συνεκτιμάται η γνώμη του πριν από κάθε απόφαση σχετική με τη γονική μέριμνα, εφόσον η απόφαση αφορά τα συμφέροντά του.

Άρθρο 1512. Σε περίπτωση διαφωνίας. Αν οι γονείς διαφωνούν κατά την άσκηση της γονικής μέριμνας, το δέ συμφέρον του τέκνου επιβάλλει να ληφθεί απόφαση, αποφασίζοντας το δικαστήριο.

Άρθρο 1513. Διαζύγιο ή ακύρωση του γάμου. Στις περιπτώσεις διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου και εφόσον ζουν και οι δύο γονείς, η άσκηση της γονικής μέριμνας ρυθμίζεται από το δικαστήριο. Η άσκηση της γονικής μέριμνας μπορεί να ανατεθεί στον έναν από τους γονείς ή, αν αυτοί συμφωνούν ορίζοντας συγχρόνως τον τόπο διαμονής του τέκνου, στους δύο από κοινού. Το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει διαφορετικά, ιδίως να καταλείψει την άσκηση της γονικής μέριμνας μεταξύ των γονέων ή να την αναθέσει σε τρίτον.

Για τη λήψη της απόφασης του το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του τους έως τότε δεσμούς του τέκνου με τους γονείς και τους αδελφούς του, καθώς και τις τυχόν συμφωνίες που έκαναν οι γονείς του τέκνου σχετικά με την επιμέλεια και τη διοίκηση της περιουσίας του.

Ο γονέας, στον οποίο δεν έχει ανατεθεί ή άσκηση της γονικής μέριμνας, έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τον άλλο πληροφωρίες για το πρόσωπο και την περιουσία του τέκνου.

Άρθρο 1514. Διακοπή της συμβίωσης. Οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις όπου υπάρχει διακοπή της συμβίωσης των συζύγων.

Άρθρο 1515. Τέκνα χωρίς γάμο των γονέων τους.

Η γονική μέριμνα του ανήλικου τέκνου που γεννήθηκε και παραμένει χωρίς γάμο των γονέων του ανήκει στη μητέρα του. Σε περίπτωση αναγνώρισής του, αποκτά γονική μέριμνα και ο πατέρας, που όμως την ασκεί αν έπαυσε η γονική μέριμνα της μητέρας ή αν αυτή αδυνατεί να την ασκήσει για νομικούς ή πραγματικούς λόγους.

Με αίτηση του πατέρα, το δικαστήριο μπορεί και σε κάθε άλλη περίπτωση και ιδίως αν συμφωνεί η μητέρα να αναθέσει και σ' αυτόν την άσκηση της γονικής μέριμνας ή μέρους αυτής, εφόσον αυτό επιβάλλεται από το συμφέρον του τέκνου.

Σε περίπτωση δικαστικής αναγνώρισης, στην οποία αντιδίκησε ο πατέρας, αυτός δεν ασκεί γονική μέριμνα ούτε αναλαμβάνει τη μητέρα στην άσκηση της. Το δικαστήριο μπορεί, αν το επιβάλλει το συμφέρον του τέκνου, να αποφασίσει διαφορετικά με αίτηση του πατέρα, εφόσον έπαυσε η γονική μέριμνα της μητέρας ή αυτή αδυνατεί να την ασκήσει για νομικούς ή πραγματικούς λόγους ή υπάρχει συμφωνία των γονέων.

Άρθρο 1516. Πράξεις από τον ένα γονέα. Ο καθένας από τους γονείς επιχειρεί και μόνος του πράξεις αναφερόμενες στην άσκηση της γονικής μέριμνας: 1. όταν πρόκειται για συνθήκες πράξεις επιμέλειας του προσώπου του τέκνου ή για την τρέχουσα διαχείριση της περιουσίας του ή για πράξεις που έχουν επείγοντα χαρακτήρα· 2. όταν πρόκειται για τη λήψη θέλησης της βούλησης που είναι απευθυντά προς το τέκνο.

Στις περιπτώσεις διακοπής της συμβίωσης των γονέων, διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου τους, καθώς και όταν πρόκειται για τέκνο γεννημένο χωρίς γάμο των γονέων του, τις αξιώσεις διατροφής που έχει το τέκνο κατά του γονέα, ο οποίος δεν έχει την επιμέλεια του προσώπου του, μπορεί να τις ασκεί αυτός που έχει την επιμέλεια και, αν δεν την έχει κανείς, αυτός με τον οποίο διαμένει το τέκνο.

Άρθρο 1517. Σύγκρουση συμφερόντων. Αν τα συμφέροντα του τέκνου συγκρούονται με τα συμφέροντα του πατέρα του ή της μητέρας του, που ασκούν τη γονική μέριμνα, καθώς και των συζύγων ή των συγγενών τους εξ αίματος ή εξ άγχιστείας σε ευθεία γραμμή, διορίζεται ειδικός επίτροπος.

Άρθρο 1518. Επιμέλεια του προσώπου. Η επιμέλεια του προσώπου του τέκνου περιλαμβάνει ιδίως την ανατροφή, την επίβλεψη, τη μόρφωση και την εκπαίδευσή του, καθώς και τον προσδιορισμό του τόπου της διαμονής του.

Κατά την ανατροφή του τέκνου οι γονείς το ενισχύουν, χωρίς διάκριση φύλου, να αναπτύσσεται υπεύθυνα και με κοινωνική συνείδηση την προσωπικότητά του. Η λήψη σωφρονιστικών μέτρων επιτρέπεται μόνον εφόσον αυτά είναι παιδαγωγικώς αναγκαία και δεν θίγουν την αξιοπρέπεια του τέκνου.

Κατά τη μόρφωση και την επαγγελματική εκπαίδευση του τέκνου οι γονείς λαμβάνουν υπόψη τις ικανότητες και τις προσωπικές του κλίσεις. Γι' αυτόν το σκοπό οφείλουν να συνεργάζονται με το σχολείο και, αν υπάρχει ανάγκη, να ζητούν τη συνδρομή αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών ή δημόσιων οργανισμών.

Άρθρο 1519. Δικαστική συμπαράσταση. Το αρμόδιο δικαστικό όργανο οφείλει να παρέχει στους γονείς, κατά την άσκηση της επιμέλειας του προσώπου του τέκνου τους, την υποστήριξη του, εφόσον αυτοί τη ζητήσουν.

Άρθρο 1520. Προσωπική επικοινωνία. Ο γονέας, με τον οποίο δεν διαμένει το τέκνο, διατηρεί το δικαίωμα της προσωπικής επικοινωνίας με αυτό.

Οί γονεῖς δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐμποδίζουν τὴν ἐπικοινωνία τοῦ τέκνου μὲ τοὺς ἀπώτερους ἀνιόντες του, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχει σοβαρὸς λόγος.

Στὶς περιπτώσεις τῶν προηγουμένων παραγράφων, τὰ σχετικά μὲ τὴν ἐπικοινωνία κανονίζονται εἰδικότερα ἀπὸ τὸ δικαστήριον.

Ἄρθρο 1521. Περιουσία τοῦ τέκνου ἀπὸ διαθήκη ἢ δωρεά. Ἡ διοίκηση τῶν γονέων δὲν ἐκτείνεται καὶ στὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα ποὺ περιέχονται στὸ τέκνο ἀπὸ διάθεση τελευταίας βούλησης, πέρα ἀπὸ τὴ νόμιμη μοῖρα τοῦ τέκνου, ἢ ἀπὸ δωρεά, μὲ τὸν ὅρο νὰ μὴν ἔχουν τὴ διοίκησίν τους οἱ γονεῖς. Ἄν ὁ διαθέτης ἢ ὁ δωρητὴς δὲν ὀρίσει τὸ πρόσωπο ποὺ θὰ ἔχει τὴ διοίκηση αὐτῶν τῶν περιουσιακῶν στοιχείων, τὸ δικαστήριον διορίζει εἰδικὸ ἐπίτροπο.

Ἄν στὴ διάταξη τῆς τελευταίας βούλησης ἢ στὴ δωρεά ὀρίζεται νὰ μὴν ἔχει τὴ διοίκηση ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς γονεῖς, ἢ διοίκηση ἀνήκει, σὲ περίπτωση ἀμφιβολίας, στὸν ἄλλο γονέα, ὁ ὁποῖος καὶ ἀντιπροσωπεύει τὸ τέκνο μόνος του στὶς σχετικὲς θίκες ἢ δικαιοπραξίες.

Ἄρθρο 1522. Ὁ διαθέτης ἢ ὁ δωρητὴς μποροῦν νὰ ὀρίσουν τὸν τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖο θὰ διοικηθῶν τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα ποὺ ἄφησαν ἢ ἔδωσαν στὸ τέκνο. Παρέκκλησις ἐπιτρέπεται, στὴν περίπτωση τῆς δωρεᾶς, ἐφόσον ὁ δωρητὴς συναινέσῃ σ' αὐτήν. Ἄν ὁ δωρητὴς δὲν ζεῖ ἢ ἀρνεῖται νὰ συναινέσῃ ἢ ἡ συναινέσῃ του δὲν εἶναι ἐφικτή, καθὼς καὶ στὶς περιπτώσεις τῶν ἐπιδόσεων μὲ διάταξη τελευταίας βούλησης, ἢ παρέκκλησις ἐπιτρέπεται μόνον μὲ ἄδεια τοῦ δικαστηρίου καὶ ἐφόσον ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὸ συμφέρον τοῦ τέκνου.

Ἄρθρο 1523. Διαχειριστικὲς πράξεις τῶν γονέων. Ἀπογραφή. Οἱ γονεῖς ὀφείλουν νὰ συντάσσουν ἀπογραφή γιὰ κάθε περιουσία ποὺ περιέρχεται στὸ τέκνο καὶ ὑπάγεται στὴ γονικὴ τους διοίκηση.

Ἄρθρο 1524. Δωρεές. Οἱ γονεῖς δὲν μποροῦν νὰ προβαίνουν σὲ δωρεές ἀπὸ τὴν περιουσία τοῦ τέκνου. Ἐξαιροῦνται οἱ δωρεές ποὺ ἐπιβάλλονται ἀπὸ ἰδιαίτερο ἠθικὸ καθήκον ἢ ἀπὸ λόγους εὐπρέπειας.

Ἄρθρο 1525. Ἐπωφελὴς τοποθέτηση τῶν μετρητῶν. Οἱ γονεῖς ἔχουν τὴν ὑποχρέωση νὰ κάνουν, χωρὶς ὑπαίτια καθυστέρηση, παραγωγὰ ἢ νὰ τοποθετήσουν ἐπωφελῶς τὰ μετρητὰ χρήματα τοῦ τέκνου, τῶν ὁποίων ἔχουν τὴ διοίκηση, ἂν δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ τὰ κρατοῦν γιὰ νὰ ἀντιμετωπίζουν δαπάνες. Τὸ δικαστήριον μπορεῖ νὰ διατάξῃ διαφορετικὴ διάθεσίν τους.

Ἄρθρο 1526. Διαχείριση μὲ διατυπώσεις. Οἱ γονεῖς δὲν μποροῦν, χωρὶς τὴν ἄδεια τοῦ δικαστηρίου, νὰ ἐπιχειρήσουν στὸ ὄνομα τοῦ τέκνου τίς πράξεις ποὺ ἀπαγορεύονται καὶ στὸν ἐπίτροπο ἀνήλικου χωρὶς ἄδεια τοῦ δικαστηρίου. Ἡ ἄδεια τοῦ δικαστηρίου δίνεται, ἂν ὑπάρχει ἀναπόφευκτη ἀνάγκη ἢ προφανὴς ὠφέλεια.

Ἄρθρο 1527. Ἡ κληρονομία ποὺ ἐπάγεται στὸ ἀνήλικό τέκνο θεωρεῖται ὅτι γίνεται ἀποδεκτὴ πάντοτε μὲ τὸν ὅρο τῆς ἀπογραφῆς, τὸ δὲ τέκνο, μὲ τὴν ἐπιφύλαξη τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ 1912, δὲν ἐκπίπτει ἀπὸ τὸ εὐεργέτημα αὐτό. Τρίτοι, ποὺ ἔχουν ἔνομο συμφέρον, μποροῦν νὰ ἀξιώσουν ἀπὸ τὸ γονέα, ὁ ὁποῖος ἔχει τὴ διοίκηση, νὰ συντάξῃ ἀπογραφή μέσα σὲ τέσσερις μῆνες τὸ βραδύτερο.

Ἄρθρο 1528. Σχετικὴ ἀκυρότητα. Εἶναι ἄκυρες οἱ πράξεις τῶν γονέων ποὺ γίνονται μὲ παράβαση τῶν ἀρθρῶν 1524 ἕως 1526. Τὴν ἀκυρότητα προτείνουν ὁ πατέρας, ἡ μητέρα, τὸ τέκνο καὶ οἱ καθολικοὶ ἢ εἰδικοὶ διάδοχοί του.

Ἄρθρο 1529. Χρησιμοποίηση γιὰ τίς ἀνάγκες τοῦ τέκνου. Οἱ γονεῖς χρησιμοποιοῦν τὰ εἰσοδήματα ἀπὸ τὴν περιουσία τοῦ τέκνου, τὴν ὁποία διοικοῦν, γιὰ τὴ συντήρησή, τὴ μόρφωση καὶ τὴν ἐκπαίδευσή του. Μποροῦν ἐπίσης νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν καὶ γιὰ τίς ἀνάγκες τῆς οἰκογένειας, στὸ μέτρο ποὺ αὐτὸ κρίνεται εὐλόγο. Ὅ,τι περισσεύει περιέρχεται στὴν περιουσία τοῦ τέκνου.

Οἱ γονεῖς μποροῦν ἐπίσης, σὲ περιπτώσεις ἐξαιρετικῆς ἀνάγκης καὶ μὲ τὴν ἐπιφύλαξη τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ 1526, νὰ χρησιμοποιοῦν καὶ τὸ κεφάλαιο τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου.

Ἄρθρο 1530. Οἱ δαπάνες τῶν γονέων. Οἱ γονεῖς ἔχουν δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσουν τίς δαπάνες ποὺ ἔκαναν γιὰ τὴν ἐπιμέλεια τοῦ προσώπου καὶ τὴ διοίκηση τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου, ἂν ἀπὸ τίς περιστάσεις εἶχαν δικαίωμα νὰ τίς θεωρήσουν ἀναγκαῖες καὶ δὲν εἶναι ἀπὸ ἐκείνες ποὺ τοὺς βαρύνουν.

Ἄρθρο 1531. Εὐθύνη τῶν γονέων. Οἱ γονεῖς, κατὰ τὴν ἄσκηση τῆς γονικῆς μέριμνας, ἔχουν ὑποχρέωση νὰ δεῖχνουν τὴν ἐπιμέλεια ποὺ δεῖχνουν καὶ στὶς θίκες τους ὑποθέσεις. Ἄν ζημία ποὺ προκλήθηκε ὀφείλεται σὲ παράβαση ὑποχρέωσης καὶ τῶν δύο γονέων, οἱ γονεῖς εὐθύνονται εἰς ὁλόκληρον.

Ἄρθρο 1532. Συνέπειες κακῆς ἄσκησης. Ἄν ὁ πατέρας ἢ ἡ μητέρα παραβαίνουν τὰ καθήκοντα ποὺ τοὺς ἐπιβάλλει τὸ λειτουργημὰ τους γιὰ τὴν ἐπιμέλεια τοῦ προσώπου τοῦ τέκνου ἢ τὴ διοίκηση τῆς περιουσίας του ἢ ἂν ἀσκῶν τὸ λειτουργημὰ αὐτὸ καταχρηστικὰ ἢ δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ ἀνταποκριθῶν σ' αὐτό, τὸ δικαστήριον, ἐφόσον τὸ ζητήσουν ὁ ἄλλος γονέας ἢ οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς τοῦ τέκνου ἢ ὁ εἰσαγγελέας, μπορεῖ νὰ διατάξῃ ὁποιοδήποτε πρόσφορο μέτρο.

Τὸ δικαστήριον μπορεῖ ἰδίως νὰ ἀφαιρέσει ἀπὸ τὸν ἓνα γονέα τὴν ἄσκηση τῆς γονικῆς μέριμνας ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει καὶ νὰ τὴν ἀναθέσῃ ἀποκλειστικὰ στὸν ἄλλο ἢ, ἂν συντρέχων καὶ στὸ πρόσωπο αὐτοῦ οἱ προϋποθέσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου, νὰ ἀναθέσῃ τὴν ἐπιμέλεια τοῦ τέκνου ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει σὲ τρίτο ἢ νὰ διορίσῃ ἐπίτροπο.

Ἄρθρο 1533. Ἡ ἀφαίρεση τοῦ συνόλου τῆς ἐπιμέλειας τοῦ προσώπου τοῦ τέκνου καὶ ἀπὸ τοὺς δύο γονεῖς καὶ ἡ ἀνάθεσή της σὲ τρίτο διατάσσονται ἀπὸ τὸ δικαστήριον, μόνον ὅταν ἄλλα μέτρα ἔμειναν χωρὶς ἀποτέλεσμα ἢ κρίνεται ὅτι δὲν ἐπαρκοῦν γιὰ νὰ ἀποτρέψουν κίνδυνον τῆς σωματικῆς, πνευματικῆς ἢ ψυχικῆς ὑγείας τοῦ τέκνου. Τὸ δικαστήριον ἀποφασίζει τὴν ἀνάθεση στὸν τρίτο ὕστερα ἀπὸ ἐλεγχον τοῦ ἡθους, τῶν βιοτικῶν συνθηκῶν καὶ τῆς ἐν γένει καταλληλότητάς του, στηριζόμενο ὑποχρεωτικὰ σὲ βεβαίωση ἀρμόδιας ὑπηρεσίας. Ἡ ἀνάθεση γίνεται κατὰ προτίμηση σὲ συγγενικὰ πρόσωπα ἢ σὲ κατάλληλο ἴδρυμα.

Τὸ δικαστήριον ὀρίζει τὴν ἔκταση τῆς γονικῆς μέριμνας ποὺ παραχωρεῖ στὸν τρίτο καὶ τοὺς ὅρους τῆς ἄσκησής της.

Ἄρθρο 1534. Σὲ περίπτωση ὅπου ὑπάρχει κατεπίγουσα ἀνάγκη ἱατρικῆς ἐπέμβασης, γιὰ νὰ ἀποτραπῇ κίνδυνος ζωῆς ἢ ὑγείας τοῦ τέκνου, ὁ εἰσαγγελέας πρωτοδικῶν μπορεῖ, ἂν ἀρνοῦνται οἱ γονεῖς, νὰ δώσῃ αὐτὸς ἀμέσως τὴν ἀπαιτούμενη ἄδεια, ὕστερα ἀπὸ αἴτηση τοῦ ἀρμόδιου γιὰ τὴ θεραπεία γιαντροῦ ἢ τοῦ διευθυντῆ τῆς κλινικῆς ὅπου νοσηλεύεται τὸ τέκνο ἢ ὁποιοδήποτε ἄλλου ἀρμόδιου ὑγειονομικοῦ ὀργάνου.

Ἄρθρο 1535. Ἀφαίρεση μὲ αἴτηση τῶν γονέων. Τὸ δικαστήριον ἀφαιρεῖ τὴν ἄσκηση τῆς γονικῆς μέριμνας ἢ μέρος αὐτῆς ἀπὸ τοὺς δύο γονεῖς γιὰ σπουδαῖο λόγο, ἂν τὸ ζητήσουν οἱ ἱδιοὶ, ὑποδεικνύοντας καὶ τὸ πρόσωπο ποὺ δέχεται νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀφαιρούμενη ἄσκηση. Μὲ τὴν ἀπόφαση γιὰ τὴν ἀφαίρεση, τὸ δικαστήριον ἀναθέτει τὴν ἀφαιρούμενη ἄσκηση στὸ ὑποδεικνυόμενο ἢ ἄλλο πρόσωπο, προσδιορίζοντας καὶ τὸν τρόπο τῆς ἄσκησής της. Ὅταν λείπει τέτοιος προσδιορισμός, ἐφαρμόζονται ἀνάλογα οἱ διατάξεις γιὰ τὴν ἐπιτροπεία.

Ἄρθρο 1536. Μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν. Ἄν ἀπὸ τότε ποὺ ἐκδόθηκε δικαστικὴ ἀπόφαση σχετικὴ μὲ τὴ γονικὴ μέριμνα μεταβλήθηκαν οἱ συνθήκες, τὸ δικαστήριον ὀφείλει, ὕστερα ἀπὸ αἴτηση ἐνὸς ἢ καὶ τῶν δύο γονέων, τῶν πλησιέστερων συγγενῶν τοῦ τέκνου ἢ τοῦ εἰσαγγελέα, νὰ προσαρμόσῃ τὴν ἀπόφασή του στὶς νέες συνθήκες, ἀνακαλώντας ἢ μεταρρυθμίζοντας τὴν, σύμφωνα μὲ τὸ συμφέρον τοῦ τέκνου, καὶ ἰδίως νὰ ἀποδώσῃ στοὺς γονεῖς τὴν ἄσκηση τῆς γονικῆς μέριμνας ποὺ τοὺς εἶχε ἀφαιρεθεῖ.

Ἄρθρο 1537. Ἐκπτώση τῶν γονέων. Ὁ γονεὺς ἐκπίπτει ἀπὸ τῆς γονικῆς μέριμνας, ἂν καταδικασθῇ τελεσίδικα σὲ φυλάκιση τουλάχιστον ἐνὸς μηνὸς γιὰ ἀδίκημα ποῦ διέπραξε μὲ δόλο καὶ ποῦ ἀφορᾷ τὴν ζωὴν, τὴν υἰεῖα καὶ τὰ ἥθη τοῦ τέκνου. Τὸ δικαστήριον ἔχει, σ' αὐτὴν τὴν περίπτωσιν, ἐκτιμῶντας τὰς περιστάσεις, νὰ ἀφαιρῇ ἀπὸ τὸν γονεῖα τὴν γονικὴν μέριμνα καὶ ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ τέκνα τοῦ, ὕστερα ἀπὸ αἴτησιν τοῦ ἄλλου γονεῖα, τῶν πλησιέστερων συγγενῶν ἢ τοῦ εἰσαγγελέα.

Ἄρθρο 1538. Παύση τῆς γονικῆς μέριμνας. Ἡ γονικὴ μέριμνα παύει στὸ σύνολό της, ὡς πρὸς τὸν ἕνα γονεῖα ἂν αὐτὸς ἐκπέσει σύμφωνα μὲ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἢ πεθάνῃ ἢ κηρυχθῇ σὲ ἀσθένεια, καὶ ὡς πρὸς τοὺς δύο γονεῖς ἂν τὸ τέκνο ἐνηλικιωθῇ ἢ πεθάνῃ ἢ κηρυχθῇ σὲ ἀσθένεια.

Ἄρθρο 1539. Συνέπειαι παύσης. Ἄν ἔπαυσε ἡ γονικὴ μέριμνα ἢ τὸ δικαίωμα τῶν γονέων νὰ διοικῶν τὴν περιουσίαν τοῦ τέκνου τοὺς ἢ καὶ μόνον ἡ ἀσκησὴν τοὺς, οἱ γονεῖς ὀφείλουσιν λογαδοσῆν ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιο τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου καὶ παραδοσῆν της. Τὸ ἴδιον ἰσχύει, ἂν ἔπαυσε ἡ γονικὴ μέριμνα ἢ τὸ δικαίωμα διοίκησης τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου ἢ καὶ μόνον ἡ ἀσκησὴν τοὺς, ὡς πρὸς τὸν ἕνα μόνον ἀπὸ τοὺς γονεῖς.

Ἄρθρο 1540. Ἄν ἔπαυσε ἡ γονικὴ μέριμνα ἢ ἡ ἀσκησὴν της, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, οἱ γονεῖς ἔχουν δικαίωμα νὰ ἐξακολουθήσουν τὰς πράξεις ποῦ ἀνάγονται εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ προσώπου ἢ τὴν διοίκησην τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου, ὥσπου νὰ πληροφορηθῶσιν τὴν παύσιν της. Οἱ τρίτοι ὅμως δὲν δικαιούνται νὰ ἐπικαλεσθῶσιν αὐτὸ τὸ δικαίωμα τῶν γονέων, ἂν γινώσκοντες ἢ ὀφείλοντες νὰ γνωρίζουν τὴν παύσιν.

Ἄρθρο 1541. Ἄν ἡ γονικὴ μέριμνα ἔπαυσε μὲ τὸ θάνατον ἢ τὴν ἀσθένειαν τοῦ τέκνου, οἱ γονεῖς ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ φροντίζουν τὰς ὑποθέσεις ποῦ δὲν ἐπιδέχονται ἀναβολήν, ὥσπου νὰ μπορέσουν νὰ τὰς φροντίσουν οἱ κληρονόμοι.

Ἄρθρο 18.

Τὰ ἄρθρα 1582, 1584 καὶ 1585 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρο 1582. Τὸ θτετὸ τέκνο παίρνει τὸ ἐπώνυμον τοῦ θτετοῦ γονεῖα. Ἐχει ὅμως δικαίωμα, ὅταν ἐνηλικιωθῇ, νὰ προσθέσῃ καὶ τὸ πρὶν ἀπὸ τὴν υἰοθεσίαν ἐπώνυμόν του. Ἄν τὸ τελευταῖον αὐτὸ ἢ τὸ ἐπώνυμον τοῦ θτετοῦ γονεῖα ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ἐπώνυμα, χρησιμοποιεῖται γιὰ τὸ σχηματισμὸν τοῦ σύνθετου ἐπωνύμου τοῦ θτετοῦ τέκνου τὸ πρῶτον ἀπὸ αὐτά.

Σὲ περίπτωσιν κοινῆς υἰοθεσίας καὶ ἀπὸ τοὺς δύο σύζυγους ἢ υἰοθεσίας, ἀπὸ τὸν ἕνα σύζυγον, τοῦ τέκνου τοῦ ἄλλου, ἰσχύει καὶ γιὰ τὸ θτετὸ τέκνο ἡ δήλωσιν ποῦ τυχὸν ἔκαναν οἱ σύζυγοι σχετικὰ μὲ τὸ ἐπώνυμον τῶν τέκνων τοὺς σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τῶν δύο πρώτων παραγράφων τοῦ ἁρθρου 1505. Ἄν δὲν ἔχει γίνῃ παρόμοια δήλωσιν, ἐφαρμόζεται ἀναλογικὰ ἡ τρίτη παράγραφος τοῦ ἰδίου ἁρθρου. Τὸ δεύτερον καὶ τὸ τρίτον ἐδάφιο τῆς προηγούμενης παραγράφου ἐφαρμόζονται ἀναλογικὰ καὶ ἐδῶ.

Ἄρθρο 1584. Ἀφ' οὗ συντελεσθῇ ἡ υἰοθεσίαν τῆς γονικῆς μέριμνας τῶν γονέων ἐξ αἵματος ἢ τὴν ἐπιτροπείαν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν τελοῦσε τὸ θτετὸ τέκνο, ἀντικαθίσταται αὐτοδικαίως ἡ γονικὴ μέριμνα τοῦ θτετοῦ ἢ τῶν θτετῶν γονέων.

Ἄν ἕνας ἀπὸ τοὺς σύζυγους υἰοθετῇ τὸ τέκνο τοῦ ἄλλου, τῆς γονικῆς μέριμνας ἔχουν καὶ οἱ δύο σύζυγοι.

Ἄρθρο 1585. Ἄν, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἀνηλικιότητος τοῦ τέκνου, ἡ γονικὴ μέριμνα τοῦ θτετοῦ ἢ τῶν θτετῶν γονέων ἔπαυσε γιὰ ὁποιοδήποτε λόγον, δὲν ἐπανέρχεται στοὺς ἐξ αἵματος γονεῖς.

Ἄρθρο 19.

Τὰ ἄρθρα 1589, 1599, 1600, 1602, 1612, 1614, 1615, 1625, 1627, 1629, 1630, 1632, 1650 καὶ 1665 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρο 1589. Ποιοὶ τελοῦν ὑπὸ ἐπιτροπείαν. Ὁ ἀνήλικος τελεῖ ὑπὸ ἐπιτροπῶν, ὅταν δὲν ὑπάρχει γονικὴ μέριμνα ἢ ὅταν ἀποφασίσῃ τὸ δικαστήριον τὸν διορισμὸν ἐπιτρόπων κατὰ τὰ ἄρθρα 1532, 1533, καὶ 1535.

Ἄρθρο 1599. Ὁρισμὸς ἀπὸ τὸν γονεῖα. Ὁ κάθε γονεῖς, ἐφόσον ἔχει τὴν ἀσκησὴν τῆς γονικῆς μέριμνας, ἔχει νὰ διορίσῃ ἐπίτροπον τοῦ τέκνου τοῦ, γιὰ τὴν περίπτωσιν ποῦ θὰ τὴν ἀσχεῖ μόνος ἕως τὸν θάνατόν του, ἐπειδὴ ὁ ἄλλος εἶχε πεθάνῃ ἢ κηρυχθῇ σὲ ἀσθένειαν ἢ ἐκπέσει ἀπὸ τῆς γονικῆς μέριμνας ἢ ἐπειδὴ ἡ γονικὴ μέριμνα τοῦ εἶχε ἀφαιρεθῇ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἁρθρου 1532. Ἄν στὴν τελευταία περίπτωσιν ὁ ἄλλος γονεῖς ἀνακτήσῃ τὴν ἀσκησὴν τῆς γονικῆς μέριμνας, καταργεῖται ὁ παρ' αὐτῶν διορισμὸς ἐπιτρόπων.

Ἄρθρο 1600. Ὁ κατὰ τὸν προηγούμενον ἄρθρον ὁρισμὸς γίνεται εἴτε μὲ διαθήκην εἴτε μὲ δήλωσιν στὸν εἰρηνοδίκην ἢ στὸν συμβολαιογράφον. Ἄν ὁ ὁρισμὸς ἀναφέρεται σὲ περισσότερους ἀπὸ ἕνα ἐπιτρόπους, τὸ δικαστήριον διορίζει ὡς ἐπίτροπον ἕνα ἀπὸ αὐτούς.

Ἄρθρο 1602. Δοτὴ ἐπιτροπείαν. Ὁ ἐπίτροπος διορίζεται ἀπὸ τὸ δικαστήριον (δοτὴ ἐπιτροπείαν), ἂν δὲν ὑπάρχει ἐπίτροπος κατὰ τὸ ἄρθρον 1599 ἢ ἂν αὐτὸς ἔχει ἀπαλλαγῇ, παραιτηθῇ ἢ παυθῇ.

Ἄρθρο 1612. Συγγενικὸν συμβούλιον. Τὸ συγγενικὸν συμβούλιον συγκροτεῖται στὸν τόπον ὅπου ἔχει τὴν κατοικίαν τοῦ ἀνήλικου καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν εἰρηνοδίκην, ὡς πρόεδρον, καὶ τοὺς ἑξῆς: πλησιέστερους συγγενεῖς τοῦ ἀνήλικου ποῦ λαμβάνονται σὲ ἴση ἀριθμὸν ἀπὸ τὴν πατρικὴν καὶ τὴν μητρικὴν γραμμήν. Στους πλησιέστερους συγγενεῖς περιλαμβάνονται καὶ οἱ συγγενεῖς ἐξ ἀγχιστείας σὲ εὐθείαν γραμμὴν ὅλων τῶν βαθμῶν καὶ σὲ πλάγια γραμμὴν ὡς τὸν δεύτερον. Ὁ συγγενὴς ἐξ αἵματος ὅμως προτιμᾶται ἀπὸ τὸν ἰσόβαθμον συγγενὴ ἐξ ἀγχιστείας. Μεταξὺ συγγενῶν τοῦ ἰδίου βαθμοῦ προτιμᾶται ὁ μεγαλύτερος στὴν ἡλικίαν. Στὸ συγγενικὸν συμβούλιον μετέχουν ὅλοι οἱ ἀφιεθλῆς ἀδελφοὶ καὶ οἱ ἀνιόντες τοῦ ἀνήλικου.

Ἄρθρο 1614. Ἄν ὁ ἐπίτροπος ἔχει διαφορετικὴν κατοικίαν ἀπὸ τὴν κατοικίαν τοῦ ἀνήλικου ἢ ἂν ἀλλάξῃ κατοικίαν, τὸ δικαστήριον ποῦ ἕως τότε ἦταν ἀρμόδιον πορεῖ, μὲ αἴτησιν τοῦ ἐπιτρόπου, νὰ ὀρίσῃ ὡς τόπον συνόδου τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου τὸν τόπον τῆς κατοικίας τοῦ ἐπιτρόπου.

Ἄρθρο 1615. Ἀνίκανον νὰ εἶναι μέλη. Οἱ ἀνίκανον νὰ εἶναι ἐπίτροποι: δὲν μποροῦν νὰ εἶναι μέλη τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου.

Ὁ ἐπίτροπος καὶ ὁ παρ' ἐπιτρόπου μετέχουν στὸ συγγενικὸν συμβούλιον χωρὶς ψῆφον, ἐκτὸς ἂν εἶναι μέλη του. Ὁ ἀνήλικος ποῦ συμπλήρωσε τὸ δέκατον ἕκτον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἔχει δικαίωμα νὰ παίρνῃ μέρος στὸ συγγενικὸν συμβούλιον χωρὶς ψῆφον.

Κάθε μέλος πορεῖ νὰ ἀντιπροσωπευθῇ στὸ συγγενικὸν συμβούλιον μὲ εἰδικὸν πληρεξούσιον, ὁ ὁποῖος ὅμως πορεῖ νὰ ἐκπροσωπῇ μόνον ἕνα μέλος.

Ἄρθρο 1625. Λόγοι ἀπαλλαγῆς τοῦ ἐπιτρόπου. Ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τὴν ἐπιτροπείαν: 1. ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας· 2. οἱ ὑπουργοί, τὰ μέλη τοῦ νομοθετικοῦ σώματος, οἱ ναυάρχες, οἱ εἰσαγγελεῖς καὶ οἱ ἀντεισαγγελεῖς· 3. ὅσοι ἐργάζονται μόνιμα στὸ ἐξωτερικόν· 4. ὅσοι ὑπηρετοῦν στὶς ἐνοπλῆς δυνάμεις.

Ἄρθρο 1627. Μπορεῖ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν ἐπιτροπείαν ἢ ἀπὸ τὴν συνέτισή της: 1. ὁποῖος δὲν εἶναι συγγενὴς ἐξ αἵματος ἢ ἐξ ἀγχιστείας μὲ τὸν ἀνήλικον, ἐφόσον ὑπάρχει στὸν τόπον τῆς κατοικίας τοῦ ἀνήλικου συγγενὴς ἐξ αἵματος ἢ ἐξ ἀγχιστείας ἱκανὸς νὰ εἶναι ἐπίτροπος· 2. ὁποῖος συμπλήρωσε τὸ ἑβδομηκαστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του· 3. ὁποῖος κάσχει ἀπὸ χρόνια βαρεῖα ἀσθένεια· 4. ὁ γονεῖς τεσσάρων τέκνων ποῦ βρίσκονται στὴ ζωὴ ἢ ποῦ πέθαναν ἐνῶ ὑπηρετοῦσαν στὶς ἐνοπλῆς δυνάμεις· 5. ὁποῖος ἔχει ἀναλάβῃ δύο ἐπιτροπείας ἢ, ἐφόσον εἶναι σύζυγος ἢ γονεῖς, καὶ μία μόνον· 6. ὁποῖος ἐργάζεται μόνιμα μακριὰ ἀπὸ τὴν κατοικίαν τοῦ ἀνήλικου καὶ

ἀπὸ αὐτὸν τὸ λόγο γίνεται δύσκολη ἡ ἐκπλήρωση τοῦ ἔργου τοῦ ὡς ἐπιτρόπου.

Σχετικὰ μὲ τὴν αἴτηση τῆς ἀπαλλαγῆς ἐφαρμόζεται ἡ δευτέρη παράγραφος τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

«Ἄρθρο 1629. Ἡ ἐπιμέλεια τοῦ ἀνηλίκου. Ἡ ἐπιμέλεια τοῦ προσώπου τοῦ ἀνηλίκου ἀνήκει στὸν ἐπίτροπο. Ὁ γονεὺς μπορεῖ νὰ ὀρίσει διαφορετικὰ, σύμφωνα μὲ τὰ ἄρθρα 1599 καὶ 1600, ἀναλογικὰ ἐφαρμοζόμενα. Τὸ δικαστήριον μπορεῖ ἐπίσης νὰ ἀναθέσει τὴν ἐπιμέλεια σὲ τρίτο μετὰ ἀπὸ γνωμοδότησιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, ἂν αὐτὸ ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὸ συμφέρον τοῦ τέκνου».

«Ἄρθρο 1630. Ἡ ἐπιμέλεια τοῦ προσώπου τοῦ ἀνηλίκου περιλαμβάνει τὰ ὀριζόμενα στὸ ἄρθρο 1518.

Ὁ ἐπίτροπος καὶ ὁ παρεπίτροπος, πού δὲν ἔχουν τὴν ἐπιμέλεια τοῦ τέκνου, καθὼς καὶ κάθε συγγενὴς ἐξ αἵματος ἕως τὸν τέταρτο βαθμὸ, ὀφείλουν νὰ ἐπαγρυπνοῦν γιὰ τὴν ἀνατροφή τοῦ ἀνηλίκου καὶ νὰ ἀναφέρονται, ἂν χρειάζεται, στὸ συγγενικὸ συμβούλιον ἢ τὸ δικαστήριον».

«Ἄρθρο 1632. Περίπτωση εἰδικῆς διαχείρισης. Οἱ διατάξεις τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 1521 καὶ τοῦ ἄρθρου 1522 ἐφαρμόζονται ἀνάλογα καὶ ὅταν σὲ διαθήκη ἢ δωρεὰ προβλέπεται ἀποκλεισμὸς τῆς διοίκησης τοῦ ἐπιτρόπου».

«Ἄρθρο 1650. Ἀποδοχὴ κληρονομίας. Ἡ διάταξη τοῦ ἄρθρου 1527 ἐφαρμόζεται ἀνάλογα καὶ στὴν περίπτωσιν ἀνηλίκου πού τελεῖ ὑπὸ ἐπιτροπείαν».

«Ἄρθρο 1665. Ἡ ἐπιτροπεία τέκνων χωρὶς γάμο τῶν γονέων τους. Οἱ διατάξεις γιὰ τὴν ἐπιτροπείαν ἀνηλίκων ἐφαρμόζονται καὶ στὴν ἐπιτροπείαν τῶν ἀνηλίκων τέκνων πού γεννήθηκαν χωρὶς γάμο τῶν γονέων τους. Καθ' ἑκάστην συγγενικὴν συμβουλίαν ἐκτελεῖ ὁ εἰρηνοδίκης».

Ἄρθρο 20.

Τὰ ἄρθρα 1590 ἕως 1598, 1601, 1628, 1633 καὶ 1662 ἕως 1664 τοῦ Ἀστ.κοῦ Κώδικα καταργοῦνται.

Ἄρθρο 21.

Καταργοῦνται ὅλες οἱ διατάξεις τοῦ Δέκατου Πέμπτου Κεφαλαίου τοῦ Τέταρτου Βιβλίου τοῦ Ἀστικού Κώδικα (ἄρθρα 1666 ἕως 1685) πού ἀναφέρονται στὴν κηδεμονία τῶν χειράρετων ἀνηλίκων.

Ἄρθρο 22.

Τὰ ἄρθρα 1687, 1696 καὶ 1697 τοῦ Ἀστικού Κώδικα ἀντικαθίστανται ὡς ἐξῆς:

«Ἄρθρο 1687. Ὁ ἀνήλικος πού θρίσκειται ἤδη ὑπὸ γονικῇ μέριμνᾳ ἢ ἐπιτροπείᾳ μπορεῖ νὰ τεθεῖ σὲ ἀπαγόρευση, ἂν συντρέχουν οἱ ὅροι τῆς. ἐφόσον αὐτὸ ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὸ συμφέρον του».

«Ἄρθρο 1696. Ἐπιτροπεία ἀπὸ τὸν νόμο. Ἡ ἐπιτροπεία τοῦ ἔργου ἀπαγορευμένου ἐπάγεται αὐτοδικαίως στὸν σύζυγό του. ἐκτὸς ἂν, μὲ αἴτηση τοῦ ἀπαγορευμένου ἢ ὁποιοῦ ἔχει ἔννομο συμφέρον, τὸ δικαστήριον κρίνει ὅτι τὸ συμφέρον τοῦ ἀπαγορευμένου ἐπιβάλλει διαφορετικὴ λύσιν».

«Ἄρθρο 1697. Παροχές σὲ τέκνο. Ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἀπαγορευμένου μπορεῖ, μὲ γνωμοδότησιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ ἀδείαν τοῦ δικαστήριου, νὰ προθεῖ σὲ παροχὰς πρὸς τέκνο τοῦ ἀπαγορευμένου, σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο 1509».

Ἄρθρο 23.

Τὰ ἄρθρα 1719, 1723 καὶ 1748 τοῦ Ἀστικού Κώδικα ἀντικαθίστανται ὡς ἐξῆς:

«Ἄρθρο 1719. Ἀνίκανος. Ἀνίκανος νὰ συντάσσον διαθήκην εἶναι: 1. οἱ ἀνήλικοι· 2. οἱ δικαστικῶς ἀπαγορευμένοι· 3. ὅσοι τελοῦν ὑπὸ δικαστικὴν ἀντίληψιν λόγῳ αὐτισίας· 4. ὅσοι, κατὰ τὸ χρόνο τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης, δὲν ἔχουν συνειδητὴν τῶν πράξεών τους ἢ δὲν ἔχουν τὴν χρῆσιν τοῦ λογικοῦ λόγῳ πνευματικῆς νόσου. Ἡ ἀνικανότης τοῦ δικαστικῶς ἀπαγο-

ρευμένου καὶ τοῦ αὐτοῦ πού τελεῖ ὑπὸ δικαστικὴν ἀντίληψιν ἀρχίζει ἀπὸ τὴ στιγμή πού υποβλήθηκε ἡ αἴτηση, μὲ βάση τὴν ὁποία διατάχθηκε ἡ ἀπαγόρευση ἢ ἡ ἀντίληψιν».

«Ἄρθρο 1723. Ἀνίκανος γιὰ ἰδιόγραφον. Ὅποιος δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ διαβάσει χειρόγραφα δὲν μπορεῖ νὰ συντάξῃ ἰδιόγραφον διαθήκην».

«Ἄρθρο 1748. Ἀνίκανος γιὰ μυστικὴν. Ὅποιος δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ διαβάσῃ δὲν μπορεῖ νὰ συντάξῃ μυστικὴν διαθήκην».

Ἄρθρο 24.

Τὸ ἄρθρο 1785 τοῦ Ἀστικού Κώδικα ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς:

«Ἄρθρο 1785. Διάταξη ὑπὲρ τοῦ συζύγου. Ἡ διάταξη σὲ διαθήκῃ τοῦ κληρονομούμενου ὑπὲρ τοῦ συζύγου του, σὲ περίπτωσιν ἀμφιβολίας, εἶναι ἀκυρώσιμη, ἂν ὁ μεταξὺ τους γάμος εἶναι ἀκυρὸς ἢ λύθηκε ὅσο ζοῦσε ὁ διαθέτης ἢ ἂν ὁ διαθέτης, ἔχοντας βάσιμον λόγο διαζυγίου, εἶχε ἀσκήσῃ τὴν ἀγωγή διαζυγίου κατὰ τοῦ συζύγου του».

Ἄρθρο 25.

Τὰ ἄρθρα 1820 καὶ 1822 τοῦ Ἀστικού Κώδικα ἀντικαθίστανται ὡς ἐξῆς:

«Ἄρθρο 1820. Σύζυγος πού ἐπιζεῖ. Ἐκεῖνος ἀπὸ τοὺς συζύγους πού ἐπιζεῖ καλεῖται, ὡς κληρονόμος ἐξ ἀδιαθέτου, μὲ τοὺς συγγενεῖς τῆς πρώτης τάξεως στὸ τέταρτο καὶ μὲ τοὺς συγγενεῖς τῶν ἄλλων τάξεων στὸ μισὸ τῆς κληρονομίας. Ἐπὶ πλέον παίρνει, ὡς ἐξαίρετο, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν τάξιν μὲ τὴν ὁποία καλεῖται, τὰ ἐπιπλά, σκεύη, ἐνδύματα καὶ ἄλλα τέτοια οἰκιακὰ ἀντικείμενα πού τὰ χρησιμοποιοῦσαν εἴτε μόνος ἐκεῖνος πού ἐπιζεῖ εἴτε καὶ οἱ δύο σύζυγοι. Ἄν ὅμως ὑπάρχουν τέκνα τοῦ συζύγου πού πέθανε, λαμβάνονται ὑπόψη οἱ ἀνάγκες καὶ αὐτῶν, ἐφόσον τὸ ἐπιβάλλουν οἱ εἰδικὲς περιστάσεις γιὰ λόγους ἐπιείκειας».

«Ἄρθρο 1822. Ἀποκλεισμὸς συζύγου. Τὸ κληρονομικὸ δικαίωμα, καθὼς καὶ τὸ δικαίωμα σὲ ἐξαίρετο τοῦ συζύγου πού ἐπιζεῖ ἀποκλείονται, ἂν ὁ κληρονομούμενος, ἔχοντας βάσιμον λόγο διαζυγίου, εἶχε ἀσκήσῃ τὴν ἀγωγή διαζυγίου κατὰ τοῦ συζύγου του».

Ἄρθρο 26.

Τὰ ἄρθρα 1831, 1833, 1834 καὶ 1842 τοῦ Ἀστικού Κώδικα ἀντικαθίστανται ὡς ἐξῆς:

«Ἄρθρο 1831. Προσδιορισμὸς τῆς κληρονομίας. Ὁ ὑπολογισμὸς τῆς νόμιμης μοίρας γίνεται μὲ βάση τὴν κατάστασιν καὶ τὴν ἀξίαν τῆς κληρονομίας κατὰ τὸ χρόνο τοῦ θανάτου τοῦ κληρονομούμενου, ἀφ' οὗ ἀφαιρεθοῦν τὰ χρεὴ καὶ οἱ δαπάνες τῆς κηδείας του καὶ τῆς ἀπογραφῆς τῆς κληρονομίας».

Στὴν κληρονομίαν προσθέτονται, μὲ τὴν ἀξίαν πού εἶχαν κατὰ τὸ χρόνο τῆς παροχῆς, ὅ,τιδήποτε ὁ κληρονομούμενος παραχώρησε, ὅσο ζοῦσε, χωρὶς ἀντάλλαγμα σὲ μεριδοῦχο εἴτε μὲ δωρεὰ εἴτε μὲ ἄλλο τρόπο καὶ ἐπίσης ὅποιαδήποτε δωρεὰ πού ὁ κληρονομούμενος ἔκανε στὰ τελευταῖα δέκα χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸ θάνατό του, ἐκτὸς ἂν τὴν ἐπέβαλαν λόγοι εὐπρέπειας ἢ ἰδιαίτερο ἠθικὸ καθήκον».

Γιὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς νόμιμης μοίρας τῶν γονέων δὲν συνυπολογίζεται, ὅτι περιέρχεται ὡς ἐξαίρετο, σύμφωνα μὲ τὴν δευτέρην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 1820, στὸν σύζυγον πού ἐπιζεῖ».

«Ἄρθρο 1833. Τὴ καταλογίζονται στὴ νόμιμη μοῖρα. Στὴ νόμιμη μοῖρα καταλογίζονται οἱ παροχές σὲ μεριδοῦχο, μὲ τὴν ἀξίαν πού εἶχαν ὅταν ἐγιναν, ἐφόσον προσθέτονται στὴν κληρονομίαν σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο 1831, ἐκτὸς ἂν ὁ κληρονομούμενος ὀρισε διαφορετικὰ ὅταν ἔδωκε τὴν παροχὴν».

Ὁ καταλογισμὸς γίνεται καὶ ἂν στὴ θέσιν τοῦ κατιόντα, πού ἔλαβε τὴν παροχὴν, ὑπεισέρχεται ὡς μεριδοῦχος ἄλλος κατιὼν».

«Άρθρο 1834. Υπολογισμός σε περίπτωση συνεισφοράς.

Αν, εφόσον υπάρχουν περισσότεροι κατιόντες, συντρέχει στην εξ αδιαθέτου διαδοχή περίπτωση συνεισφοράς, η νόμιμη μοίρα για τον κάθε κατιόντα προσδιορίζεται με βάση την εξ αδιαθέτου μερίδα που θα του περιερχόταν, υπολογιζόμενης και της συνεισφοράς. Ο διαδέτης δεν μπορεί να αποκλείσει τον τρόπο αυτό υπολογισμού για οποιαδήποτε παροχή του άρθρου 1895, ώστε να ζημιωθεί ο μεριδούχος.

Η παροχή που λαμβάνεται υπόψη κατά την προηγούμενη παράγραφο, όταν πρέπει και να καταλογισθεί στη νόμιμη μοίρα σύμφωνα με το άρθρο 1833, καταλογίζεται σ' αυτή για τη μισή της μόνο αξία.

«Άρθρο 1842. Ο διαδέτης μπορεί να αποκληρώσει τον σύζυγό του αν, κατά τον χρόνο του θανάτου του, είχε δικαίωμα να άσκησει άρνηση διαζυγίου για βάσιμο λόγο αναγμένο σε ύπαισιότητα του συζύγου του».

Άρθρο 27.

Στη θέση του άρθρου 1889 του Αστικού Κώδικα, που καταργήθηκε από τη διάταξη του άρθρου 53 του Εισαγωγικού Νόμου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τίθεται νέο άρθρο 1889, που έχει το ακόλουθο περιεχόμενο:

«Άρθρο 1889. Ρύθμιση ως προς την αίσθησιακή στέγη.

Αν υπάρχει στην κληρονομία, που πρέπει να διανεμηθεί, ακίνητο το οποίο χρησίμευε, όσο ζούσε ο κληρονομούμενος, ως ο κύριος τόπος διαμονής του ίδιου και του συζύγου του που επιζεί, το δικαστήριο μπορεί, κατά τη διανομή της κληρονομίας, ύστερα από αίτηση του τελευταίου, εκτιμώντας τις ειδικές περιστάσεις, να επιδικάσει την κυριότητα του ακινήτου αποκλειστικά σ' αυτόν. Αν η αξία του ακινήτου κατά το θάνατο του κληρονομούμενου είναι μεγαλύτερη από την αξία της κληρονομικής μερίδας του συζύγου που επιζεί, η επιδίκαση γίνεται αφού ο τελευταίος καταβάλει τη διαφορά. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και σε περίπτωση διανομής μόνο του ακινήτου που χρησίμευε ως οικογενειακή στέγη, αν αυτό περιήλθε σε περισσότερους, ανάμεσα στους οποίους είναι ο σύζυγος που επιζεί».

Άρθρο 28.

Το άρθρο 1895 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1895. Τι συνεισφέρεται. Οι κατιόντες, όταν κληρονομούν εξ αδιαθέτου, έχουν την υποχρέωση να συνεισφέρουν ο ένας στον άλλο, οτιδήποτε τους δώρησε ή δωρήθηκε τους παραχώρησε χωρίς αντάλλαγμα ο κληρονομούμενος, όσο ζούσε, καθώς και, ε,τι δαπάνησε για την επαγγελματική μόρφωσή τους, εφόσον αυτό υπερεβάνε, ε,τι διὰ ήταν σύμφωνο με την οικονομική κατάσταση του κληρονομούμενου. Δεν υπάρχει υποχρέωση συνεισφοράς, αν ο κληρονομούμενος το όρισε, όταν έδωσε την παροχή ή έκανε τη δαπάνη».

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 29.

Το άρθρο 115 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 115. Τα άρθρα 653 έως 659 του Εμπορικού Νόμου αντικαθίστανται ως εξής:

Με την επιφύλαξη της διάταξης της τρίτης παραγράφου του άρθρου 1398 του Αστικού Κώδικα, όταν πτωχεύει ο ένας από τους συζύγους, κάθε περιουσιακό στοιχείο που αποκτήθηκε από τον άλλο, ύστερα από την τέλεση του γάμου και μέσα στα δύο τελευταία χρόνια πριν από την πάση των πληρωμών, τεκμαίρεται υπέρ της ομάδας των δανειστών, ε,τι ανήκει στον σύζυγο που πτώχευσε, εκτός αν αποδειχθεί ότι η

απόκτησή του από τον άλλο σύζυγο δεν έγινε με χρήματα ή με άλλα μέσα αυτού που πτώχευσε ούτε προέρχεται από δωρεά του τελευταίου.

Η διάταξη αυτού του άρθρου έχει εφαρμογή στις πτωχεύσεις που κηρύσσονται ύστερα από την ισχύ αυτού του νόμου ανεξάρτητα από το χρόνο τέλεσης του γάμου».

Άρθρο 30.

Το άρθρο 121 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 121. Στις περιπτώσεις των άρθρων 42, 46, 79, 105, 111, 1350 παρ. 2, 1352 εδ. 6', 1441, 1522, 1525, 1526, 1576, 1600 παρ. 2, 1614, 1629, 1630, 1633, 1636, 1639, 1641, 1647, 1648, 1653, 1655, 1697, 1708 παρ. 2, 1865, 1866, 1868, 1908, 1913, 1917 παρ. 2, 1919, 1920, 1956, 1965, 2021, 2024, 2027, 2028, 2031 του Αστικού Κώδικα, καθώς και στις περιπτώσεις διορισμού ή παύσης επιτρόπου, παρ επιτρόπου, ειδικού ή προσωρινού επιτρόπου ή απαγόρευσης, εφαρμόζεται η διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας».

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Άρθρο 31.

Καταργούνται τα άρθρα 2 έως 7 του Εμπορικού Νόμου.

Άρθρο 32.

Το άρθρο 13 του Ν. 602/1915 «περί συνεταιρισμών», όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 6 του Ν.Δ. 28.11.1925 και το άρθρο 6 του Ν. 5289/1931, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13. Οι ανήλικοι δεν μπορούν να γίνουν δεκτοί ως συνεταίροι. Στο καταστατικό μπορεί να οριστεί ότι δεν γίνονται δεκτοί ως συνεταίροι όσοι δεν έχουν συμπληρώσει ορισμένη ηλικία».

Άρθρο 33.

Το έκτο εδάφιο του άρθρου 43 του Ν. 602/1915 «περί συνεταιρισμών», όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 24 του Ν.Δ. 28.11.1925 και το άρθρο 16 του Ν. 5289/1931, αντικαθίσταται ως εξής:

«Επιτρέπεται στους συνεταίρους να αντιπροσωπεύονται στη συνέλευση από άλλους συνεταίρους. Η νομιμοποίηση των αντιπροσώπων γίνεται με απλή επιστολή που κατατίθεται στη συνέλευση. Κανένας συνεταίρος δεν μπορεί να αντιπροσωπεύσει περισσότερους από έναν».

ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 34.

Η περίπτωση α,ρ,θ. 10 του άρθρου 16 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

α10) Οι διαφορές που άρουν τον καθορισμό, τη μείωση ή την αύξηση της συνεισφοράς του καθενός από τους συζύγους για τις ανάγκες της οικογένειας, της διατροφής που οφείλεται εξαιτίας γάμου, διαζυγίου ή συγγένειας, των δαπανών τοκετού και της διατροφής της άγαμης μητέρας και της διατροφής της μητέρας από την κληρονομική μερίδα που είχε επαχθεί στο τέκνο που αυτή κληρονομήσει».

Άρθρο 35.

Η περίπτωση α,ρ,θ. 1 του άρθρου 17 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

α1) Οι διαφορές που αναφέρονται στην άσκηση της γονικής μέριμνας και την επικοινωνία των γονέων και των λοιπών ανιόντων με το τέκνο».

*Άρθρο 36.

Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 592 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την ειδική διαδικασία των άρθρων 598 έως 612 δικάζονται οι διαφορές που αφορούν:

- α) Το διαζύγιο.
- β) Την άκυρωση γάμου.
- γ) Την αναγνώριση της υπαρξής ή της ανυπαρξίας γάμου.
- δ) Τις σχέσεις των συζύγων κατά τη διάρκεια του γάμου, οι όποιες πηγάζουν από αυτόν, εκτός από τις αναφερόμενες στο άρθρο 681 Β».

*Άρθρο 37.

Το άρθρο 598 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 598. Ικανότητα δικαστικής παράστασης των ανηλίκων που συνάπτουν γάμο και των προσώπων υπό δικαστική αντίληψη. Οι ανήλικοι που συνάπτουν γάμο και τα πρόσωπα που τελούν υπό δικαστική αντίληψη μπορούν να ασκούν μόνοι τους τις κατά το άρθρο 592 παρ. 1 αγωγές και να εμφανίζονται στο δικαστήριο, όταν αυτές εκδικάζονται, χωρίς τη συγκατάθεση κανενός».

*Άρθρο 37α.

Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 612 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα ελληνικά δικαστήρια έχουν δικαιοδοσία να εκδικάζουν τις διαφορές του άρθρου 592 παρ. 1, αν ο ένας από τους συζύγους είναι Έλληνας, και αν ακόμη δεν έχει ούτε είχε κατοικία ή διαμονή στην Ελλάδα, ή αν ήταν κατά την τέλεση του γάμου Έλληνας και απέβαλε, λόγω του γάμου του, την ελληνική ιθαγένειαν».

*Άρθρο 38.

Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 614 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κατά την ειδική διαδικασία των άρθρων 615 έως 622, στην οποία εφαρμόζονται και τα άρθρα 598, 600, 601, 603, 605 και 606, δικάζονται οι διαφορές που αφορούν: α) την προσβολή της πατρότητας, β) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει σχέση γονέα και τέκνου ή γονική μέριμνα, γ) την αναγνώριση της πατρότητας τέκνου που γεννήθηκε χωρίς γάμο των γονέων του, δ) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει ή είναι άκυρη ή εκούσια αναγνώριση ενός τέκνου γεννημένου χωρίς γάμο των γονέων του ή η εξομώσή του με τέκνο γεννημένο σε γάμο λόγω επιγενόμενου γάμου των γονέων του, καθώς και την προσβολή εκούσιας αναγνώρισης, ε) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει ή είναι άκυρη υιοθεσία ή τη λύση της, στ) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει επιτροπία».

*Άρθρο 39.

Το άρθρο 615 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 615. Αν, στις διαφορές της πρώτης παραγράφου του προηγούμενου άρθρου, ένας διάδικος, χωρίς να έχει ειδικούς λόγους υγείας, αρνείται να υποβληθεί στις πρόσφορες ιατρικές εξετάσεις, με γενικά αναγνωρισμένες επιστημονικές μεθόδους, που του επιβλήθηκαν από το δικαστήριο ως αναγκαίο αποδεικτικό μέσο για τη διαπίστωση της πατρότητας, οι ισχυρισμοί του αντιδίκου του λογίζονται αποδεδειγμένοι.

Αν το δικαστήριο διατάσσει την υποβολή στις εξετάσεις της προηγούμενης παραγράφου και τρίτων που δεν είναι διάδικοι, μπορεί, με την ίδια απόφασή του, να άσκει την επίβολή σ' αυτούς, για την περίπτωση που θα παρεμποδίζουν αδικαιολόγητα τη διενέργεια των εξετάσεων με την απουσία τους κατά την ημέρα και ώρα που ορίσθηκαν για το σκοπό αυτό ή με την άρνησή τους να υποβληθούν σ' αυτές, χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων δραχμών.

Κατά τη διενέργεια των εξετάσεων των δύο προηγούμενων παραγράφων πρέπει να λαμβάνονται όλα τα μέτρα ώστε να εξασφαλίζονται πλήρως η υγεία και η αξιοπρέπεια του εξεταζόμενου. Ο διάδικος ή ο τρίτος, του οποίου διατάσσεται η εξέταση, πρέπει να κληθεί δέκα ημέρες πριν από τη διενέργειά της για να παρευρεθεί σ' αυτήν».

*Άρθρο 40.

Το άρθρο 618 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρον 618. Δεδικασμένο. Αποφάσεις που δέχονται ή απορρίπτουν α) την προσβολή της πατρότητας, β) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει σχέση γονέα και τέκνου ή γονική μέριμνα, γ) την αναγνώριση της πατρότητας τέκνου γεννημένου χωρίς γάμο των γονέων του, δ) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει ή είναι άκυρη ή εκούσια αναγνώριση ενός τέκνου που γεννήθηκε χωρίς γάμο των γονέων του ή η εξομώσή του με τέκνο γεννημένο σε γάμο, λόγω του επιγενόμενου γάμου των γονέων του, καθώς και την προσβολή εκούσιας αναγνώρισης, ε) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει ή είναι άκυρη υιοθεσία ή τη λύση της, στ) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει επιτροπία ανηλίκου, αποτελούν δεδικασμένο υπέρ και εναντίον όλων, εφόσον δεν υπόκεινται ούτε σε ανάκληση και αναψηλάφηση. Το δεδικασμένο δεν ισχύει για τον τρίτο που δεν έλαβε μέρος στη δίκη και που επικαλείται για τον εαυτό του σχέση γονέα και τέκνου ή γονική μέριμνα».

*Άρθρο 41.

Το άρθρο 619 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρον 619. Παθητική νομιμοποίηση. 1. Η αγωγή για την προσβολή της πατρότητας τέκνου γεννημένου σε γάμο απευθύνεται: α) αν άσκειται από τον σύζυγο της μητέρας ή έναν από τους γονείς του, κατά του τέκνου ή του ειδικού επιτρόπου του και της μητέρας του, β) αν άσκειται από το τέκνο, κατά της μητέρας και του συζύγου της, γ) αν άσκειται από τη μητέρα, κατά του τέκνου ή τού ειδικού επιτρόπου του και κατά του συζύγου· αλλιώς απορρίπτεται.

2. Η αγωγή για την αναγνώριση της υπαρξής ή μη υπαρξής σχέσης γονέα και τέκνου, γονικής μέριμνας, εκούσιας αναγνώρισης ή εξομώσης, λόγω του επιγενόμενου γάμου των γονέων του, ενός τέκνου που γεννήθηκε χωρίς γάμο τους με τέκνο γεννημένο σε γάμο ή ακυρότητας εκούσιας αναγνώρισης ή παρόμοιας εξομώσης, απευθύνεται: α) όταν την άσκει ένας γονέας, κατά του άλλου γονέα και του τέκνου, β) όταν την άσκει το τέκνο, κατά των δύο γονέων, γ) όταν την άσκει τρίτος, κατά των δύο γονέων και του τέκνου· σε περίπτωση που έχει πεθάνει κάποιος από αυτούς, απευθύνεται κατά των κληρονόμων του· και στην περίπτωση που η αναγνώριση έγινε από τον παππού ή τη γιαγιά, ή αγωγή απευθύνεται και εναντίον τους· αλλιώς απορρίπτεται.

3. Η αγωγή για την προσβολή εκούσιας αναγνώρισης απευθύνεται κατά των προσώπων που συνέπραξαν σ' αυτήν ή των κληρονόμων τους και, όταν δεν άσκει την αγωγή το τέκνο ή οι κατιόντες του, και κατ' αυτών· αλλιώς απορρίπτεται.

4. Η αγωγή για την αναγνώριση της υπαρξής ή μη υπαρξής ή ακυρότητας ή λύσης της υιοθεσίας απευθύνεται: α) όταν την άσκει ο θετός γονέας, κατά του θετού τέκνου, β) όταν την άσκει το θετό τέκνο, κατά του θετού γονέα,

γ) όταν την άσκει τρίτος, κατά του θετού γονέα και του θετού τέκνου· σε περίπτωση που έχει πεθάνει κάποιος από αυτούς, ή άγωγή άπευθύνεται κατά των κληρονόμων του· άλλως άπορρίπτεται.

5. Η άγωγή για την αναγνώριση της ύπαρξης ή μη ύπαρξης έπιτροπείας άπευθύνεται, όταν την άσκει ό έπιτροπος, κατά του έπιτροπευομένου και, όταν την άσκει ό έπιτροπευόμενος ή ένας τρίτος, κατά του έπιτρόπου· άλλως άπορρίπτεται».

Άρθρο 42.

Τό άρθρο 620 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντί-καθίσταται ως έξής:

«Άρθρο 620. Η προσβολή της πατρότητας τέκνου γεννημένου σε γάμο, ή αναγνώριση της ύπαρξης ή μη ύπαρξης σχέσης γονέα και τέκνου ή γονικής μέριμνας, ή αναγνώριση της πατρότητας ενός τέκνου γεννημένου χωρίς γάμο των γονέων του, ή αναγνώριση της ύπαρξης ή μη ύπαρξης ή άκυρότητας υιοθεσίας, ή αναγνώριση της ύπαρξης ή μη ύπαρξης έπιτροπείας, ή προσβολή έκούσιας αναγνώρισης ή ή λύση υιοθεσίας επιδιώκονται μόνο με κύρια ή παρεμπιπτούσα άγωγή».

Άρθρο 43.

Τό άρθρο 681B του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντί-καθίσταται ως έξής:

«Άρθρο 681 Β. 1. Με την ειδική διαδικασία των άρθρων 666 παρ. 1, 667, 670, 671 παρ. 1 έως 3 και 672 έως 676 δικάζονται οι διαφορές που αφορούν:

α) Τόν καθορισμό, τη μείωση ή την αύξηση της συνεισφοράς του καθενός από τους συζύγους για τις ανάγκες της οικογένειας, της διατροφής που οφείλεται λόγω γάμου, διαζυγίου ή συγγένειας, των δαπανών τοκετού και της διατροφής της άγαμης μητέρας, καθώς και της διατροφής της μητέρας από την κληρονομική μερίδα που έχει έπαχθει στο τέκνο που αυτή κυφορεί, β) την άσκηση της γονικής μέριμνας άναφορικά με τό τέκνο, κατά τη διάρκεια του γάμου και σε περίπτωση διαζυγίου ή άκύρωσης του γάμου, ή όταν πρόκειται για τό τέκνο χωρίς γάμο των γονέων του, τη διαφωνία των γονέων κατά την κοινή άσκηση από αυτούς της γονικής τους μέριμνας, καθώς και την έπικοινωνία των γονέων και των υπόλοιπων ανόντων με τό τέκνο.

2. Οι διαφορές της πρώτης παραγράφου, άν ένωθούν με οποιαδήποτε από τις διαφορές των άρθρων 592 παράγρ. 1 ή 614 παράγρ. 1, μπορεί να εισάγονται και στα πολυμελή πρωτοδικεία και να δικάζονται με την ειδική διαδικασία των άρθρων 593 έως 612 ή 616 έως 622.

3. Η άνταγωγή συνεχδικάζεται με την άγωγή, είτε παρίσταται ό ένάγων είτε έρημοδικεί· μόνον εάν πάντε πολάχιστον έργασμες ήμέρες πριν από τη συζήτηση στο άκροατήριο κοινοποιήθηκε στον ένάγοντα τό σχετικό δικόγραφο ή κατατέθηκαν οι πρατάσεις που περιέχουν την άνταγωγή, και αυτό βεβαιώνεται σύμφωνα με τό άρθρο 237 παρ. 1».

Άρθρο 44.

Μετά τό άρθρο 681 Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο με τον αριθμό 681 Γ που έχει τό ακόλουθο περιεχόμενο:

«Άρθρο 681 Γ. 1. Στις διαφορές της περίπτωσης β' της πρώτης παραγράφου του άρθρου 681 Β εφαρμόζονται τά άρθρα 598, 600, 601, 605, 606, 744 και 759 παρ. 3. Άν οι διαφορές αυτές ένωθούν με οποιαδήποτε από τις διαφο-

ρές των άρθρων 592 παρ. 1 ή 614 παρ. 1, εφαρμόζονται τά άρθρα 744 και 759 παρ. 3.

2. Στις ίδιες διαφορές ό δικαστής του μονομελούς δικαστηρίου ή μέλος πολυμελούς δικαστηρίου που όρίζεται, και ύστερα από τη συζήτηση, με άπόφασή του καταχωρίζομενη στα πρακτικά, μπορεί να έρθει σε έπικοινωνία με τό τέκνο, άν αυτή κριθεί άναγκαία για τη λήψη της άπόφασης. Τό δικαστήριο όρίζει, με προφορική άνακοίνωση κατά τη συζήτηση ή και ύστερα άπ' αυτήν με κλήση που επιδίδεται με έπιμέλεια του γραμματέα, τον τόπα και τον χρόνο της συνέντευξης και καλεί εκείνον, με τον όποίο διαμένει τό τέκνο, να παρευρίσκει στο δικαστή που όρίσθηκε. Η έπικοινωνία του δικαστή με τό τέκνο γίνεται κατ' ιδίαν και δέν έπιτρέπεται να είναι παρόν σ' αυτήν άλλο πρόσωπο, εκτός άν ό δικαστής κρίνει διαφορετικά. Για τό περιεχόμενο της συναιλίας δέν συντάσσεται έκθεση».

Άρθρο 45.

Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 728 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως έξής:

«Άρθρο 728. 1. Τό δικαστήριο μπορεί να επιδικάσει προσωρινά, ως ασφαλιστικό μέτρο, έν δλω ή έν μέρει, άπαιτήσεις: α) συνεισφοράς για τις ανάγκες της οικογένειας ή διατροφής όφειλόμενης από τον νόμο, από σύμβαση ή από διάταξη τελευταίας βούλησης, β) καθυστέρούμενων συντάξεων, γ) καθυστέρούμενων τακτικών ή έκτακτων άποδοχών οποιαδήποτε μορφής ή αμοιβών ή άποζημιώσεων που όφείλονται από την παροχή έργασίας ή έξόδων που έγιναν με άσκοπή την έργασία. δ) άποζημίωσης για καταγγελία της σύμβασης έργασίας ή για έργατικό ατύχημα ή που όφείλεται από τη σύμβαση έργασίας ή λόγω παράβασης της, ε) άποζημίωσης για τη μείωση ή την άπώλεια της ικανότητας έργασίας λόγω τραυματισμού ή προσβολής με οποιοδήποτε τρόπο της υγείας ενός προσώπου από οποιαδήποτε άρρώστεια, καθώς και των έξόδων θεραπείας και άνάρρωσης, στ) άποζημίωσης, σε περίπτωση που ένα πρόσωπο θανατώνεται, ύπέρ εκείνων που τό πρόσωπο αυτό κατά την χρόνο του θανάτου του είχε από τον νόμο ύποχρέωση να διατρέφει, ζ) σε κάθε άλλη περίπτωση που ή προσωρινή επιδίκαση όρίζεται από τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου».

Άρθρο 46.

Η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 729 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως έξής:

«2. Τό ποσό που επιδικάζεται προσωρινά δέν μπορεί να υπερβεί συνολικά τό μισό της πιθανολογούμενης άπαιτήσης, εκτός άν πρόκειται για διατροφή που πηγάζει από τον νόμο, από σύμβαση ή από διάταξη τελευταίας βούλησης ή για συνεισφορά για τις ανάγκες της οικογένειας ή για έξοδα θεραπείας ή άνάρρωσης ή για άποζημίωση λόγω στέρησης διατροφής».

Άρθρο 47.

Τό άρθρο 735 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντί-καθίσταται ως έξής:

«Άρθρο 735. Τό δικαστήριο έχει τό δικαίωμα να διατάξει κάθε πρόσφορο ασφαλιστικό μέτρο που ύπαγορεύεται από τις περιστάσεις για τη ρύθμιση των σχέσεων των συζύγων από τον γάμο και των σχέσεων γονέων και τέκνων· ιδίως να διατάξει τη μετοίκηση ενός από τους συζύγους, να όρίσει ποιά πράγματα δικαιούται αυτός να παραλάβει για τη χωριστή του έγκατάσταση, να καθορίσει τον τρόπο με τον όποίο ό κάθε σύζυγος θα χρησιμοποιεί τό ακίνητο όπου διαμένουν ή τά έπιπλα και σκεύη που χρησιμοποιούν από κοινού, να όρίσει τό γονέα στον όποίο άνήκει προσωρινά ή άσκηση της γονικής μέριμνας, να άραιρέσει από τους γονείς τη γονική μέριμνα έν δλω ή έν μέρει και να ρυθμίσει τά σχετικά με την έπικοινωνία με τό τέκνο».

Άρθρο 48.

Τὸ ἄρθρο 796 τοῦ Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς:

«Άρθρο 796. Ὅταν, σύμφωνα με τὸν νόμο, ζητεῖται ὁ διορισμὸς ἢ ἡ ἀντικατάσταση ἢ ἡ παύση ἐπιτρόπου, παρεπιτρόπου, εἰδικοῦ ἢ προσωρινοῦ ἐπιτρόπου ἢ δικαστικοῦ ἀντιλήπτορα, ἀρμόδιο εἶναι τὸ δικαστήριον, στὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ἔχει τὴν κατοικίαν του, ἢ, ἂν δὲν ὑπάρχει κατοικία, τὴ διαμονή του ἐκεῖνος πού βρίσκεται ὑπὸ ἐπιτροπείαν ἢ ἀντίληψιν».

Άρθρο 49.

Τὸ ἄρθρο 797 τοῦ Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς:

«Άρθρο 797. Ὅταν, σύμφωνα με τὸν νόμο, ζητεῖται νὰ δοθῇ ἄδεια νὰ ἐνεργήσουν κάποια πράξη: ὁ ἀνήλικος, αὐτὸς πού ἀσκεῖ τὴ γονικὴ μέριμνα, ὁ ἐπίτροπος, αὐτὸς πού τελεῖ ὑπὸ δικαστικὴ ἀντίληψη, ὁ κληρονόμος ἀπὸ ἀπογραφῆς, ὁ κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομίας, ὁ ἐκκαθαριστὴς κληρονομίας καὶ ὁ ἐκτελεστὴς διαθήκης, ἀρμόδιο εἶναι τὸ δικαστήριον τῆς κατοικίας τοῦ ἀνηλίκου ἢ αὐτοῦ πού τελεῖ ὑπὸ ἐπιτροπείαν ἢ ὑπὸ δικαστικὴ ἀντίληψη ἢ τὸ δικαστήριον τῆς κληρονομίας».

Άρθρο 50.

Ἡ δευτέρη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 982 τοῦ Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς:

«2. Ἐξαιροῦνται ἀπὸ τὴν κατάσχεση: α) πράγματα πού μποροῦν νὰ ὑποστοῦν ἄμεση φθορά, β) ἡ ἐταιρικὴ μερίδα σὲ προσωπικὲς ἐταιρίες, γ) ἀπαιτήσεις διατροφῆς πού πηγάζουν ἀπὸ τὸν νόμο ἢ ἀπὸ διάταξη τελευταίας βούλησης καὶ ἀπαιτήσεις γιὰ συνεισφορά τῶν συζύγων στὶς ἀνάγκες τῆς οἰκογένειας, δ) ἀπαιτήσεις μισθῶν, συντάξεων ἢ ασφαλιστικῶν παροχῶν, ἐκτὸς ἂν πρόκειται νὰ ικανοποιηθῇ ἀπαίτηση γιὰ διατροφή πού στηρίζεται στὸ νόμο ἢ σὲ διάταξη τελευταίας βούλησης ἢ γιὰ συνεισφορά στὶς ἀνάγκες τῆς οἰκογένειας, ὅποτε ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ κατάσχεση ἕως τὸ μισό, ἀφοῦ ληφθοῦν ὑπόψη τὰ ποσὰ πού εἰσπράττει ὁ ὑπόχρεος, τὸ μέγεθος τῶν ὑποχρεώσεων πού τοῦ δημιουργεῖ ὁ γάμος του γιὰ ἀντιμετώπιση τῶν οἰκογενειακῶν ἀναγκῶν καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν δικαιούχων».

ΠΕΜΠΤΟ ΜΕΡΟΣ**ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 51.**

Γάμοι πού ἔγιναν πρὶν ἀπὸ τὴν ἐναρξὴ ἰσχύος αὐτοῦ τοῦ νόμου: 1. ἀπὸ πρόσωπα πού τελούσαν ὑπὸ νόμιμη ἀπαγόρευση 2. ἀπὸ ἐπιτροπυζόμενο μετὰ τὸν ἐπίτροπό του ἢ κατιόντα τοῦ τελευταίου, χωρὶς νὰ ἔχει δοθῇ ὀριστικὰ λογοδοσία, θεωροῦνται ἔγκυροι ἀπὸ τὴν τέλεσή τους, ἐφόσον δὲν ἔχει ἐκδοθῇ ἀμετάκλητη δικαστικὴ ἀπόφαση πού νὰ ἀπαγγέλλει τὴν ἀκυρότητά τους.

Άρθρο 52.

Τέκνα πού γεννήθηκαν σὲ γάμο, ὁ ὁποῖος ἦταν ἄκυρος ἐξαιτίας τῆς συγγένειας ἐξ αἵματος τῶν γονέων τους σὲ εὐθείαν γραμμὴ ἢ δευτέρου βαθμοῦ σὲ πλάγια γραμμὴ καὶ ἀκυρώθηκε μετὰ ἀμετάκλητη δικαστικὴ ἀπόφαση πρὶν ἀπὸ τὴν ἐναρξὴ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ τοῦ νόμου, θεωροῦνται ὅτι δὲν ἔπαυσαν νὰ ἔχουν τὴν ιδιότητα τέκνου γεννημένου σὲ γάμο καὶ μετὰ τὴν ἀκύρωση τοῦ γάμου τῶν γονέων τους. Ὡς πρὸς τὰ κληρονομικὰ τους δικαιώματα ὅμως, ἀπέναντι στὸν πατέρα τους καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς τους, γιὰ τὸ χρόνο πρὶν ἀπὸ τὴν ἐναρξὴ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ τοῦ νόμου, ἰσχύει τὸ ἕως τώρα δίκαιο.

Άρθρο 53.

Οἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1383 καὶ 1384 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα, ὅπως ἀντικαταστάθηκαν ἀπὸ τὸ ἄρθρο 14 αὐτοῦ τοῦ νόμου, ἐφαρμόζονται καὶ στοὺς ἄκυρους γάμους πού τελέσθη-

καν πρὶν ἀπὸ τὴν ἐναρξὴ ἰσχύος αὐτοῦ τοῦ νόμου, ἐφόσον δικαστικὴ ἀπόφαση γιὰ τὴν ἀκύρωσή τους γίνεται ἀμετάκλητη μετὰ τὴν ἐναρξὴ τῆς ἰσχύος του.

Άρθρο 54.

Οἱ διατάξεις αὐτοῦ τοῦ νόμου, πού ἀφοροῦν τὶς σχέσεις τῶν συζύγων ἀπὸ τὸν γάμο καθὼς καὶ τὴν κατοικίαν τῶν ἱδίων καὶ τῶν ἀνήλικων τέκνων τους, ἐφαρμόζονται καὶ στοὺς γάμους πού τελέσθηκαν πρὶν ἀπὸ τὴν ἐναρξὴ τῆς ἰσχύος του.

Ἡ διάταξη τοῦ ἄρθρου 1388 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα, ὅπου ἀντικαθίσταται ἀπὸ τὸ ἄρθρο 15 αὐτοῦ τοῦ νόμου, ἐφαρμόζεται μόνο στοὺς γάμους πού τελοῦνται μετὰ τὴν ἐναρξὴ τῆς ἰσχύος του. Μποροῦν ὅμως νὰ ὑπαχθῶν στὴ νέα ρύθμιση καὶ γυναῖκες πού εἶναι ἤδη ἐγγαμὲς κατὰ τὴν ἐναρξὴ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἐφόσον δηλώσουν τοῦτο στὸν ἀρμόδιο ληξιαρχὴ μετὰ σὲ ἓνα χρόνο ἀπὸ αὐτήν. Ἡ δήλωση καταχωρίζεται στὴ περιθώριον τῆς ληξιαρχικῆς πράξης τοῦ γάμου.

Άρθρο 55.

Μὲ προεδρικὸν διάταγμα ρυθμίζονται τὰ σχετικὰ μετὰ τὴ σύσταση καὶ ὁργάνωση τοῦ ἐνιαίου εἰδικοῦ δημόσιου βιβλίου πού προβλέπεται ἀπὸ τὴν δευτέρην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 1403 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα, ὅπως αὐτὸ ἀντικαθίσταται ἀπὸ τὸ ἄρθρο 15 αὐτοῦ τοῦ νόμου, τὸ περιεχόμενο τῶν καταχωρίσεων πού πρέπει νὰ γίνονται σ' αὐτό, καθὼς καὶ κάθε ἄλλη λεπτομέρεια, ἀναγκαῖα γιὰ τὴ λειτουργία τοῦ βιβλίου σύμφωνα με τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου.

Άρθρο 56.

Οἱ προίκες πού ἔχουν ἤδη συσταθῇ κατὰ τὴν ἐναρξὴ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ τοῦ νόμου ἀποδίδονται στὴ γυναῖκα. Ἀπὸ τὸ χρονικὸ αὐτὸ σημεῖο ἡ γυναῖκα ἀποκτᾷ αὐτοδικαίως τὸ πλήρες δικαίωμα στὰ προικῶα. Ἡ ἀπόδοση δὲν ὑπόκειται σὲ καμία φορολογία ἢ τέλος.

Ὁ ἄνδρας δὲν ὀφείλει, σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσιν, τοὺς καρποὺς πού συνέλεξε πρὶν ἀπὸ τὴν ἐναρξὴ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ τοῦ νόμου, ἀκόμη καὶ ἂν τοὺς συνέλεξε ὑπερβαίνοντας τὴν τακτικὴ ἐκμετάλλευση ἢ ἀπὸ ἐκτακτὰ περιστατικά. Ἀλλὰ καὶ δὲν δικαιούται νὰ ἀπαιτήσῃ τὶς δαπάνες πού ἔκανε στὰ προικῶα κατὰ τὴν ἴδια αὐτὴν περίοδο, ἐφόσον αὐτὲς βαρύνουν τὸν ἐπικαρπωτὴ σύμφωνα με τὶς διατάξεις πού ρυθμίζουν τὴν ἐπικαρπία. Δικαιούται, ἀντίθετα, στὴν περίπτωσιν πού ἐπιχείρησε οὐσιώδεις προσθήκας στὸ προικῶο, πού δὲν τὸν θάρυναν ὡς ἐπικαρπωτὴ, νὰ ἀπαιτήσῃ τὴ διαφορά ἀνάμεσα στὴν ἀξία τοῦ προσωπικοῦ μαζί με τὴν προσθήκη, κατὰ τὸν χρόνο τῆς ἀπόδοσης, καὶ στὴν ἀξία του, κατὰ τὸν ἴδιο χρόνο, χωρὶς τὴν προσθήκη.

Άρθρο 57.

Ἀπὸ τὴν ἐναρξὴ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ τοῦ νόμου ἡ γυναῖκα ἀποκτᾷ αὐτοδικαίως, χωρὶς τὴν καταβολὴ ὁποιοδήποτε φόρου ἢ τέλους, τὴν κυριότητα τῶν πραγμάτων πού δόθηκαν στὸν ἄνδρα γιὰ προίκα κατὰ κυριότητα καὶ σώζονται στὴν περιουσία του. Δὲν εἰσπράττει ὅμως τὰ δικαιώματα πού ἀπέκτησαν τυχὸν τρίτοι σ' αὐτὰ τὰ πράγματα πρὶν ἀπὸ τὴν ἐναρξὴ ἰσχύος αὐτοῦ τοῦ νόμου. Γιὰ τὰ δικαιώματα αὐτὰ ἡ γυναῖκα ἔχει μόνον ἐνοχικὴ ἀξίωση κατὰ τοῦ ἄνδρα.

Άρθρο 58.

Οἱ προίκες, πού ἀντικειμένον τους εἶναι χρήματα ἢ χρηματικὴ ἀποτίμησις, δὲν ἀποδίδονται, ἐκτὸς ἂν συμφωνήσουν τὸ ἀντίθετο οἱ σύζυγοι. Γιὰ τὶς προίκες αὐτὲς ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν οἱ σχετικὲς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα πού καταργοῦνται μετὰ αὐτὸν τὸ νόμο.

Άρθρο 59.

Ἄν, μετὰ διάταξη τελευταίας βούλησης, πού συντάχθηκε πρὶν ἀπὸ τὴν ἐναρξὴ ἰσχύος αὐτοῦ τοῦ νόμου, καταλειφθῇ κάποιο περιουσιακὸ στοιχεῖο στὸν ἄνδρα γιὰ προίκα, τὸ περιουσιακὸ αὐτὸ στοιχεῖο περιέρχεται στὴ γυναῖκα, ἐκτὸς ἂν εἶχε συσταθῇ ἤδη ἡ προίκα, ὅποτε ἐφαρμόζονται τὰ ἄρθρα 56 καὶ 57.

*Άρθρο 60.

Υποθήκες, που έχουν εγγραφεί για την ασφάλεια προίκας, σβήνουν με την απόδοση των προικίων και εξαλείφονται με συμβολαιογραφική συναίνεση της γυναίκας ή με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.

*Άρθρο 61.

Το άρθρο 7 του νομοθετικού διατάγματος της 17 Ιουλίου/13 Αυγούστου 1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών» αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7. Κατάθεση αναπαλλοτρίωτη επιτρέπεται να γίνεται μόνον α) υπέρ νομικού προσώπου που δεν ασκεί εμπόριο, β) υπέρ ανηλίκου, απαγορευμένου ή άσωτου, γ) λόγω ισόδιας προσόδου υπέρ όρισμένου προσώπου, αλλά μόνο με δικαιοπραξία αίτια θανάτου».

*Άρθρο 62.

Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 11 του νομοθετικού διατάγματος της 17 Ιουλίου/13 Αυγούστου 1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών» αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 11. 1. Η ιδιότητα του αναπαλλοτρίωτου αίρεται: α) στην περίπτωση των νομικών προσώπων, με τη διάλυσή τους, β) στην περίπτωση των ανικώνων, με τη λήξη της ανικανότητάς τους, γ) αν πρόκειται για ισόδια πρόσοδο, με το θάνατο του δικαιούχου, δ) αν πρόκειται για καταθέσεις υπέρ ανηλίκου, υπέρ απαγορευμένου ή υπέρ προσώπου που τελεί υπό δικαστική αντίληψη, εφόσον ο όρος του αναπαλλοτρίωτου συμφωνήθηκε από τον καταθέτη κατά την κατάθεση και επιτραπεί, ύστερα από αίτηση του δικαιούχου ή του νόμιμου αντιπροσώπου του, ή όλικη ή μερική άρση του αναπαλλοτρίωτου ή η μεταβολή των όρων της κατάθεσης με άδεια του δικαστηρίου. Αρμόδιο δικαστήριο είναι το μονομελές πρωτοδικείο του τόπου της κατάθεσης, το οποίο χορηγεί την άδεια, δικάζοντας κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, μόνον αν συναινεί στη χορήγησή της, με συμβολαιογραφικό έγγραφο ή με δήλωση ενώπιόν του, ο καταθέτης και επί πλέον συντρέχει περίπτωση αναπόφευκτης ανάγκης ή προφανούς ωφέλειας του δικαιούχου. Επί πλέον απαιτείται, για ενυκνούς που τελούν υπό επιτροπεία, σύμφωνη γνωμοδότηση του συγγενικού συμβουλίου και, για όσους τελούν υπό δικαστική αντίληψη, συναίνεση του δικαστικού αντιλήπτη».

*Άρθρο 63.

Στην περίπτωση αναπαλλοτρίωτων καταθέσεων που έγιναν, σύμφωνα με το άρθρο 7, στοιχ. δ' του νομοθετικού διατάγματος της 17 Ιουλίου/13 Αυγούστου 1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών», με σκοπό τη σύσταση προίκας για χάρη γάμου που είχε τελεσθεί ή που επρόκειτο να τελεσθεί, αίρεται το αναπαλλοτρίωτο και οι καταθέσεις αποδίδονται στη γυναίκα από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου, εφόσον ο γάμος τελεσθεί πριν από αυτή, και από την τέλεση του γάμου, αν αυτός τελεσθεί ύστερα από αυτήν. Δεν όφειλονται όμως από τον άνδρα οι καρποί, τους οποίους συνέλεξε πριν από την απόδοση.

*Άρθρο 64.

Σχέσεις κοινωνικής ασφάλισης που προβλέπουν εισφορές και παροχές για προικοδότηση ή άλλες παροχές που δίνονται εν όψει γάμου και στηρίζονται στη διάκριση φύλου απαγορεύονται.

Διατάξεις νόμων ή καταστατικών των φορέων κοινωνικής ασφάλισης που προβλέπουν ασφαλιστικές σχέσεις της προηγούμενης παραγράφου παραμένουν προσωρινά σε ισχύ. Μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευσή αυτού του νόμου, με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού που εποπτεύει τον φορέα, τροποποιούνται οι ισχύουσες διατάξεις, ώστε οι προβλεπόμενες παροχές της πρώτης παραγράφου να δίνονται ως παροχές για τη δημιουργία ή την ενίσχυση οικογενειακής ή επαγγελματικής αωτοτέλειας, χωρίς διάκριση φύλου. Με τις ίδιες αποφάσεις όρίζονται συγχρόνως και οι όροι της νέας ασφαλιστικής σχέσης.

Τριτάτες σχέσεις κοινωνικής ασφάλισης της πρώτης παραγράφου, εφόσον έχουν καταβληθεί εισφορές κατά τη δημοσίευση αυτού του νόμου, εξακολουθούν να ισχύουν έως τη λήξη τους κατά τις κείμενες διατάξεις. Σ' αυτή την περίπτωση ή ασφαλιστική παροχή καταβάλλεται στη γυναίκα, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει ή ισχύουσα νομοθεσία, και πάντως όχι ως προίκα.

*Άρθρο 65.

Από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου οι λόγοι και οι συνέπειες του διαζυγίου κρίνονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 1438 έως 1446 του Αστικού Κώδικα. Όπως αυτές αντικαθίστανται από το άρθρο 16 αυτού του νόμου. Εφόσον όμως η άγωγή διαζυγίου είχε άσκηθεί πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος, οι λόγοι και οι συνέπειες του διαζυγίου κρίνονται σύμφωνα με το δίκαιο που ίσχυε κατά το χρόνο της άσκησης της άγωγής.

Αν, πριν από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου, είχαν συμβεί γεγονότα που αποτελούν λόγο διαζυγίου σύμφωνα με τις διατάξεις που εισάγονται με αυτόν, μπορεί να ζητηθεί το διαζύγιο με βάση αυτές τις διατάξεις.

Στις περιπτώσεις των άρθρων 1439 παρ. 3 και 1441 παρ. 2 του Αστικού Κώδικα, όπως αντικαθίστανται από το άρθρο 16 αυτού του νόμου, συνυπολογίζεται και ο χρόνος που έτρεξε πριν από την έναρξη της ισχύος του.

*Άρθρο 66.

Η γυναίκα που εξακολουθεί να φέρει και μετά την ισχύ αυτού του νόμου το επώνυμο του συζύγου της, σύμφωνα με τις διατάξεις της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 54, περιορίζεται μετά το διαζύγιο στο οικογενειακό της επώνυμο. Δικαιούται όμως να χρησιμοποιεί και μετά το διαζύγιο το επώνυμο του πρώην συζύγου της, εφόσον απέκτησε με αυτό επαγγελματική ή καλλιτεχνική φήμη και δεν βλάπτονται από τη χρησιμοποίησή του σοβαρά συμφέροντα του τελευταίου.

*Άρθρο 67.

Η ιδιότητα του τέκνου που γεννήθηκε πριν από την ισχύ αυτού του νόμου, ως τέκνου γεννημένου σε γάμο, κρίνεται σύμφωνα με το δίκαιο που ίσχυε κατά το χρόνο της γέννησής του. Η προσβολή όμως της πατρότητας κρίνεται σύμφωνα με το νέο δίκαιο. Ο σύζυγος της μητέρας μπορεί να προσβάλει την πατρότητά του, όταν το τέκνο γεννήθηκε πριν από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου, μόνον εάν δεν είχε χάσει το κατά το προηγούμενο δίκαιο δικαίωμα της αποκλήρωσης του τέκνου ή της άμφισβήτησης της πατρότητάς του.

Οι προθεσμίες προσβολής της πατρότητας που εισάγονται με τον παρόντα νόμο λήγουν, το νωρίτερο, μετά ένα έτος από την έναρξη της ισχύος του.

*Άρθρο 68.

Οι σχέσεις γονέων και τέκνων και η αναγνώριση τέκνων που γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονέων τους ή η εξομώσή τους, λόγω επιγενόμενου γάμου, με τέκνα γεννημένα σε γάμο, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 73 έως 77, κρίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου και όταν πρόκειται για τέκνα που γεννήθηκαν πριν από την εισαγωγή του. Σχετικά με τη διατροφή αυτών των τέκνων εφαρμόζονται ειδικότερα οι διατάξεις των άρθρων 1486 έως 1502 του Αστικού Κώδικα, όπως οι διατάξεις αυτές αντικαθίστανται από το άρθρο 17 αυτού του νόμου.

Αγωγές για αναγνώριση τέκνου γεννημένου χωρίς γάμο των γονέων του, εκκρεμείς κατά την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου, κρίνονται κατά τις διατάξεις του.

*Άρθρο 69.

Στην περίπτωση των γάμων που έχουν ήδη τελεσθεί κατά την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου οι σύζυγοι μπορούν, μέσα σε ένα έτος από την έναρξη της ισχύος του, εφόσον είναι άτεκνοι ή τα τέκνα τους είναι ακόμη ανήλικα και η

γυναίκα έκανε τη δήλωση της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 54, να προσδιορίσουν το επώνυμο όλων των γεννημένων ή μελλοντικών τέκνων τους. Ο προσδιορισμός γίνεται με κοινή δήλωσή τους σε συμβολαιογράφο, σύμφωνα με τους όρους των δύο πρώτων παραγράφων του άρθρου 1505 του Αστικού Κώδικα, όπως αυτό αντικαθίσταται από το άρθρο 17 του παρόντος. Αν δεν γίνει αυτός ο προσδιορισμός, όλα τα τέκνα, γεννημένα και μελλοντικά, έχουν για επώνυμό τους το επώνυμο του πατέρα.

Άρθρο 70.

Αν, πριν από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου, η μητέρα έγινε επίτροπος του ανήλικου τέκνου της, παύει αυτόδικαίως ή επιτροπεία, ή δε μητέρα αποκτά γονική μέριμνα. Το ίδιο ισχύει, αν η μητέρα εξέπεσε από την επιτροπεία, γιατί τέλεσε νέο γάμο χωρίς να προκαλέσει το διορισμό επιτρόπου του τέκνου της. Αν αφαιρέθηκε από τη μητέρα ή επιμέλεια του προσώπου του τέκνου ή αν διορίσθηκε για το τέκνο αυτό επίτροπος, η μητέρα μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο να ανατεθεί σ' αυτήν ή επιμέλεια του προσώπου του τέκνου ή να παύσει η επιτροπεία, ώστε να αποκτήσει αυτή την πλήρη άσκηση της γονικής μέριμνας.

Άρθρο 71.

Δικαστικές αποφάσεις, με τις οποίες ρυθμίσθηκε ή επιμέλεια του προσώπου ή η διοίκηση της περιουσίας του τέκνου σε περίπτωση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου των γονέων του, σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, όπως ίσχυαν πριν από την ισχύ αυτού του νόμου, μπορούν να μεταβληθούν, ώστε να προσαρμοσθούν στις διατάξεις του τελευταίου.

Άρθρο 72.

Αν σε διάταξη τελευταίας βούλησης ή σε δωρεά, που καθαρτίσθηκε πριν από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου, ορίσθηκε να μην έχει ο πατέρας τη διοίκηση των περιουσιακών στοιχείων που περιέρχονται στο τέκνο, σε περίπτωση αμφιβολίας αποκλείεται από τη διοίκηση και η μητέρα.

Άρθρο 73.

Για τα τέκνα που γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονέων τους πριν από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου, η μητέρα αποκτά αυτόδικαίως τη γονική μέριμνα.

Η μητέρα μπορεί, αν της είχε αφαιρεθεί ή επιμέλεια του προσώπου του τέκνου ή αν είχε διορισθεί γι' αυτό επίτροπος, να ζητήσει από το δικαστήριο να ανατεθεί σ' αυτήν ή επιμέλεια του τέκνου ή να παύσει η επιτροπεία, ώστε να αποκτήσει πλήρως, με την επιφύλαξη του άρθρου 76, την άσκηση της γονικής μέριμνας.

Άρθρο 74.

Το επώνυμο τέκνων που γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονέων τους και πού, κατά την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου, είναι εκούσια ή δικαστικώς αναγνωρισμένα ή έχουν νομιμοποιηθεί με δικαστική απόφαση, μπορεί να προσδιορισθεί κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1506 του Αστικού Κώδικα, όπως αυτό αντικαθίσταται από το άρθρο 17 αυτού του νόμου, μέσα σε προθεσμία ενός έτους από την έναρξη της ισχύος του. Αν δεν γίνει ο προσδιορισμός αυτός, τα τέκνα διατηρούν το έως τώρα επώνυμό τους.

Άρθρο 75.

Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις ανάμεσα σε ένα τέκνο, το οποίο γεννήθηκε χωρίς γάμο των γονέων του και αναγνωρίσθηκε εκούσια ή δικαστικά πριν από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου και στον πατέρα του, ρυθμίζονται στο εξής από τις διατάξεις του παρόντος, με εξαίρεση τη ρύθμιση των σχέσεων κληρονομικού δικαίου, σχετικά με τις οποίες εξακολουθεί να ισχύει και για το μέλλον το μέχρι τώρα δίκαιο, εφόσον ο κληρονομούμενος πέθανε πριν από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου.

Άρθρο 76.

Σχετικά με τη γονική μέριμνα εφαρμόζονται και για τα τέκνα χωρίς γάμο των γονέων τους, που αναγνωρίσθηκαν πριν από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου, οι διατάξεις του άρθρου 1515 του Αστικού Κώδικα, όπως αυτό αντικαθίσταται από το άρθρο 17 αυτού του νόμου.

Αν, στις περιπτώσεις του προηγούμενου άρθρου ο πατέρας που αναγνώρισε εκούσια το τέκνο του έχει διορισθεί επίτροπος, παύει αυτόδικαίως ή επιτροπεία του και αυτός αποκτά την άσκηση της γονικής μέριμνας. Αν έχει διορισθεί για το τέκνο επίτροπος ένα άλλο πρόσωπο, ο πατέρας που το αναγνώρισε εκούσια ή η μητέρα μπορούν να ζητήσουν από το δικαστήριο να παύσει η επιτροπεία και να ρυθμισθεί η γονική μέριμνα σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο.

Άρθρο 77.

Τα τέκνα χωρίς γάμο των γονέων τους που νομιμοποιήθηκαν με δικαστική απόφαση πριν από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου έχουν, ως προς όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους απέναντι στους δύο γονείς και τους συγγενείς τους, θέση τέκνων που γεννήθηκαν σε γάμο, ακόμη και αν η νομιμοποίηση έγινε ύστερα από το θάνατο του πατέρα. Σχετικά με τη γονική μέριμνα, αυτή ανήκει από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου και στους δύο γονείς και άσκείται σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 1513 του Αστικού Κώδικα, όπως αντικαθίσταται από το άρθρο 17 αυτού του νόμου.

Δίκες για δικαστική νομιμοποίηση τέκνου που εκκρεμούν κατά την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου καταργούνται.

Άρθρο 78.

Ωστόσο ορίσθηκε με νόμο το δικαστικό όργανο που προβλέπεται από τα άρθρα 1501 και 1519 του Αστικού Κώδικα, τις σχετικές αρμοδιότητες άσκει, στην περίπτωση του άρθρου 1501 ο εισαγγελέας πρωτοδικών της κατοικίας ή διαμονής του γονέα ή του ανήλικου που ζητεί τη συμπαράστασή του, και στην περίπτωση του άρθρου 1519 ο αρμόδιος εισαγγελέας ανηλίκων.

Άρθρο 79.

Με προεδρικό διάταγμα θα καθορισθούν η υπηρεσία ή οι υπηρεσίες που είναι αρμόδιες να ενεργούν την έρευνα και να εκδίδουν τη σχετική βεβαίωση που προβλέπονται από το άρθρο 1533 του Αστικού Κώδικα, όπως αντικαθίσταται από το άρθρο 17 αυτού του νόμου. Ωστόσο εκδοθεί το προεδρικό διάταγμα, η σχετική βεβαίωση παρέχεται από τις υπηρεσίες του άρθρου 9 του Ν.Δ. 610/1970 «περί υιοθεσίας των μέχρις ηλικίας 18 ετών ανηλίκων».

Άρθρο 80.

Το επώνυμο δετών, ανήλικων κατά την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου, τέκνων της κατηγορίας της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 1582 του Αστικού Κώδικα, όπως αυτό αντικαθίσταται από το άρθρο 18 αυτού του νόμου, μπορεί να προσδιορισθεί κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 69 μέσα σε προθεσμία ενός έτους από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου και πάντως πριν ενηλικιωθούν τα τέκνα. Αν δεν γίνει ο προσδιορισμός αυτός, τα τέκνα διατηρούν το μέχρι τώρα ονομά τους.

Άρθρο 81.

Στις υποθέσεις υιοθεσίας που τελέσθηκαν πριν από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου: 1. λήγει η επιτροπεία της δετής μητέρας και αντικαθίσταται αυτόδικαίως από τη γονική μέριμνα 2. αν έχουν γίνει από κοινού από πρόσωπα που είναι παντρεμένα ή αν ο ένας από τους συζύγους είχε υιοθετήσει το τέκνο του άλλου, η γονική μέριμνα ανήκει και στους δύο συζύγους.

Άρθρο 82.

Πρόσωπα που έχουν την επιτροπεία, κατά την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1601 του Αστικού Κώδικα που καταργείται με το άρθρο 89

του παρόντος, διατηρούν την έπιτροπεία. Είναι δυνατή όμως η αντικατάστασή τους με έπιτροπο, διοριζόμενο από το δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 1602, όπως αντικαθίσταται από το άρθρο 19 αυτού του νόμου, και το άρθρο 1603 του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 83.

Σε περίπτωση ανήλικων τέκνων που είχαν χειραφετηθεί πριν από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου, ισχυροποιούνται αναδρομικά από την επικήρυσή τους όλες οι πράξεις που έγιναν από τον χειράφετο χωρίς την απαιτούμενη συναίνεση του κηδεμόνα του ή την τήρηση άλλων διατυπώσεων.

Άρθρο 84.

Σε περίπτωση απαγόρευσης που διατάχθηκε πριν από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου, αν η σύζυγος δεν έχει ορισθεί έπιτροπος του συζύγου της, μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο, με αίτησή της, η οποία δικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, να παυθεί ο έπιτροπος που υπάρχει, ώστε να ανατεθεί σ' αυτήν ή έπιτροπεία του συζύγου της.

Άρθρο 85.

Η ικανότητα προς σύνταξη διαθήκης κρίνεται κατά το δίκαιο που ισχύει στο χρόνο της σύνταξης. Ίδιόγραφη όμως και μυστική διαθήκη, οι οποίες συντάχθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου από πρόσωπο που είχε συμπληρώσει κατά τη σύνταξη το δέκατο ογδοό έτος, θεωρούνται έγκυρες.

Άρθρο 86.

Οι διατάξεις των άρθρων 1785, 1822 και 1842 του Αστικού Κώδικα, όπως αντικαθίστανται από τα άρθρα 24, 25 και 26 αυτού του νόμου, έχουν εφαρμογή και σε γάμους που τελέσθηκαν πριν από την έναρξη της ισχύος του, καθώς και σε διαθήκες που συντάχθηκαν πριν από την έναρξη αυτή, εφόσον ο κληρονομούμενος πεθάνει μετά από αυτήν.

Άρθρο 87.

Οι διατάξεις των άρθρων 1820 και 1889 του Αστικού Κώδικα, όπως αντικαθίστανται από τα άρθρα 25 και 27 αυτού του νόμου, εφαρμόζονται, σε περίπτωση γάμου που έγιναν πριν από την έναρξη της ισχύος του, μόνον εάν ο κληρονομούμενος πέθανε μετά από την έναρξη αυτή.

Άρθρο 88.

Ο υπολογισμός της νόμιμης μοίρας, το τί καταλογίζεται σ' αυτήν καθώς και η συνεισφορά προικών ή άλλων παροχών γίνεται, προκειμένου για παροχές που δόθηκαν από τον κληρονομούμενο εν ζωή πριν από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1831, 1833, 1834 και 1895 του Αστικού Κώδικα, όπως αυτές ίσχυαν πριν από την τροποποίησή τους από τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 89.

Τα άρθρα 614 παρ. 1, 618, 619 παρ. 2 και 620 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως αντικαθίστανται από τις διατάξεις των άρθρων 38, 39, 40 και 41 αυτού του νόμου, έχουν εφαρμογή και στην περίπτωση των τέκνων που γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονέων τους, τα οποία νομιμοποιήθηκαν δικαστικώς πριν από την έναρξη της ισχύος του.

Άρθρο 90.

Στις διατάξεις του άρθρου 16 του Ν. 3370/1955 περί κυρώσεως του Κώδικος Έλληνικής Ίθαγένειας, προστίθεται τρίτη παράγραφος με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«3. Έλληνίδες που είχαν τελέσει πολιτικό γάμο με άλλο-δαπό στο εξωτερικό πριν από την έναρξη της ισχύος του νόμου 1250/1982 «για την καθιέρωση του πολιτικού γάμου», θεωρούνται ότι δεν έχασαν ποτέ την ελληνική τους ιθαγένεια, παρά την αναδρομική κύρωση του γάμου τους με τις διατάξεις του παραπάνω νόμου, ακόμη και αν με την κύρωση αυτή απέκτησαν, σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο, την ιθαγένεια του συζύγου τους, εκτός αν δηλώσουν, μέσα σε ένα έτος από την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης, στον δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας ή την ελληνική προξενική αρχή του τόπου της κατοικίας τους, ότι επιθυμούν να έχουν μόνο την ιθαγένεια του συζύγου τους».

Άρθρο 91.

Έγκυρες υπόθεσεις, στις οποίες αναφέρονται τα άρθρα 34 έως 50 αυτού του νόμου και οι οποίες δεν συζητήθηκαν έως την έναρξη της ισχύος του, δικάζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτών των άρθρων. Υποθέσεις που συζητήθηκαν έως την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου εξακολουθούν, ανεξάρτητα από το αν εκδόθηκε ή όχι σχετική με αυτές οριστική ή μη οριστική απόφαση, να δικάζονται, όπως να εκδοθεί γι' αυτές αμετάκλητη απόφαση ή όπως να γίνει αμετάκλητη ή απόφαση που έχει εκδοθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν έως τώρα.

Διαφορές που αφορούν την απόδοση των προικών, σύμφωνα με τα άρθρα 56 και 57 αυτού του νόμου, ή τις διατηρούμενες προίκες, σύμφωνα με το άρθρο 58, δεν υπάγονται στις ταμικές διαφορές κατά τη διάταξη του άρθρου 592 παρ. 1 στοιχείο δ' του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως αυτή αντικαθίσταται από το άρθρο 36 του παρόντος νόμου.

Δεύτερο άρθρο.

1. Περιουσιακές παροχές γονέων προς τα τέκνα τους, που γίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1509 Α.Κ., όπως αυτό θεσπίζεται με τον παραπάνω νόμο, υπόκεινται στο μισό του φόρου δωρεών μέχρι το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών. Στο ποσό αυτό συνυπολογίζονται και τυχόν προηγούμενες παροχές των γονέων προς τα τέκνα τους, σύμφωνα με το πιο πάνω άρθρο του Α.Κ. Για τη φορολογία αυτή, κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις περί δωρεών του Ν.Δ. 118/1973 «περί κώδικος φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, προικών και κερδών εκ λαχείων», όπως κάθε φορά ισχύουν.

2. Προίκες οι οποίες συστήθηκαν μετά την 1.1.1983 και μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού, λογίζονται, κατά μετατροπή, ως παροχές προς τη γυναίκα και περιέρχονται σ' αυτή με ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 56, 57 και 58 του νόμου αυτού.

Τρίτο άρθρο.

Η ισχύς αυτού του νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομεν να δημοσιευθεί στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως το κείμενο του παρόντος και να εκτελεσθεί ως νόμος του Κράτους.

Αθήνα, 15 Φεβρουαρίου 1983

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓ. - ΑΛΕΞ. ΜΑΓΚΑΚΗΣ

ΔΗΜ. ΚΟΥΛΟΥΡΙΑΝΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 16 Φεβρουαρίου 1983

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΓΚΑΚΗΣ

Η ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ ΟΤΙ :

Η ετήσια συνδρομή της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, η τιμή των φύλλων της που πωλούνται τμηματικά και τα τέλη δημοσιεύσεων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίσθηκαν από 1 Ιανουαρίου 1983 ως ακολούθως :

Α'. ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

1. Για το Τεύχος Α'	Δραχ. 2.500
2. » » » Β'	» 4.000
3. » » » ΤΑΠΣ	» 3.000
4. » » » Γ'	» 1.500
5. » » » Δ'	» 3.500
6. » » » Νομικών Προσώπων Δ. Δ. κτλ. »	» 1.500
7. » » » Αν. Ειδ. Δικαστηρίου	» 300
8. » » » Παράρτημα	» 800
9. » » » Ανωνύμων Εταιρειών κτλ. »	» 10.000
10. » » Δελτίο Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας	» 800
11. Για όλα τα τεύχη και το Δ.Ε.Β.Ι. »	» 20.000

Οι Δήμοι και οι Κοινότητες του Κράτους καταβάλλουν το 1/2 των ανωτέρω συνδρομών.

Υπέρ του Ταμείου Αλληλοβοήθειας Προσωπικού του Εθνικού Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ) αναλογούν τα εξής ποσά :

1. Για το Τεύχος Α'	Δραχ. 125
2. » » » Β'	» 200
3. » » » ΤΑΠΣ	» 150
4. » » » Γ'	» 75
5. » » » Δ'	» 175
6. » » » Νομικών Προσώπων Δ.Δ. κτλ. »	» 75
7. » » » Αν. Ειδ. Δικαστηρίου	» 15
8. » » » Παράρτημα	» 40
9. » » » Ανωνύμων Εταιρειών κτλ. »	» 500
10. » » Δελτίο Εμπ. και Βιομ. Ιδιοκτησίας »	» 40
11. Για όλα τα τεύχη	» 1000

Β'. ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ

Η τιμή πώλησης κάθε φύλλου, μέχρις 8 σελ., είναι 10 δραχ., από 9 ως 24 σελ. 15 δραχ., από 25 ως 48 σελ. 25 δραχ., από 49 ως 80 σελ. 40 δραχ., από 81 σελ. και πάνω η τιμή πώλησης κάθε φύλλου προσαυξάνεται κατά 50 δραχ. ανά 80 σελίδες.

Γ'. ΤΙΜΗ ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ

Η τιμή διαβίωσης στο κοινό των εκδιδόμενων από το Εθνικό Τυπογραφείο φωτοαντιγράφων των διάφορων φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως καθορίζεται σε τέσσερις (4) δραχμές κατά σελίδα.

Δ'. ΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

I. Στο τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης :

Α'. Ανωνύμων Εταιρειών :

1. Των καταστατικών	Δραχ. 25.000
2. Των αποφάσεων για συγχώνευση ανωνύμων εταιρειών	» 25.000
3. Των κωδικοποιήσεων των καταστατικών (ΦΕΚ 309/67, τ. Β')	» 15.000
4. Των τροποποιήσεων των καταστατικών	» 8.000
5. Των ισολογισμών κάθε χρήσης	» 10.500
6. Των υπουργικών αποφάσεων για παροχή άδειας επέκτασης των εργασιών Ασφαλιστικών Εταιρειών, των εκθέσεων εκτίμησης περιουσιακών στοιχείων και των αποφάσεων του Δ.Σ. του ΕΛΤΑ, με τις οποίες εγκρίνονται και δημοσιεύονται οι κανονισμοί αυτού ..	» 9.000
7. Των αποφάσεων για εγκατάσταση υποκαταστήματος, διορισμό γενικού πράκτορα και παροχή πληρεξουσιότητας αντιπροσωπευτικής στην Ελλάδα αλλοδαπών Εταιρειών και των αποφάσεων για μεταβίβαση του χαρτοφυλακίου Ασφαλιστικών Εταιρειών κατά το άρθρο 59 παρ. 1. του Ν.Δ. 400/1.9.70	» 6.000
8. Των ανακοινώσεων για κάθε μεταβολή που γίνεται με απόφαση Γ.Σ. ή Δ.Σ., των προσκλήσεων σε γενικές συνελεύσεις, των κατά το άρθρο 32 του Ν. 3221/24 γνωστοποιήσεων, των ανακοινώσεων που προβλέπονται από το άρθρο 59 παρ. 3 του Ν.Δ. 400/1970 για Αλλοδαπές Ασφαλιστικές Εταιρείες, των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΛΤΑ που αναφέρονται σε προσωρινές διατάξεις και των αποφάσεων του Υπ. Συγκοινωνιών για τους ΗΛΠΑΠ - ΗΣΑΠ - ΟΣΕ	» 2.800
9. Των συνοπτικών μηνιαίων καταστάσεων των Τραπεζικών Εταιρειών	» 2.800

10. Των αποφάσεων της επιτροπής του Χρηματιστηρίου για την εισαγωγή χρεωγράφων στο χρηματιστήριο για διαπραγμάτευση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 3 Α.Ν. 148/1967

11. Των αποφάσεων της επιτροπής κεφαλαιαγοράς για τη διαγραφή χρεωγράφων από το χρηματιστήριο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 4 Α. Ν. 148/67.	Δραχ. 2.800
12. Των αποφάσεων για την έγκριση τιμολογίων των Ασφαλιστικών Εταιρειών	» 2.000

Β'. Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης :

1. Των καταστατικών	» 2.800
2. Των κωδικοποιήσεων των καταστατικών	» 2.800
3. Των ισολογισμών κάθε χρήσης	» 3.200
4. Των εκθέσεων εκτίμησης περιουσιακών στοιχείων ..	» 2.800
5. Των τροποποιήσεων των καταστατικών (για κάθε συμβολαιογραφική πράξη)	» 1.200
6. Των ανακοινώσεων με συμβολαιογραφική πράξη ..	» 1.200
7. Των ανακοινώσεων με απόφαση της Γ.Σ.	» 1.000
8. Των προσκλήσεων σε γενικές συνελεύσεις	» 1.000

Γ'. Αλληλασφαλιστικών Συνεταιρισμών - Αλληλασφαλιστικών Ταμείων και Φιλανθρωπικών Σωματείων :

1. Των υπουργικών αποφάσεων για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας Αλληλασφαλιστικών Συνεταιρισμών - Αλληλασφαλιστικών Ταμείων	» 2.800
2. Των ισολογισμών των ανωτέρω Συνεταιρισμών, Ταμείων και Σωματείων	» 3.200

Δ'. Των δικαστικών πράξεων :

II. Στο Τέταρτο τεύχος :

Των δικαστικών πράξεων για παρακατάθεση αποζημιώσεως	» 1.200
--	---------

Ε'. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ - ΤΕΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ Τ.Α.Π.Ε.Τ.

- Οι συνδρομές του εσωτερικού και τα τέλη δημοσιεύσεων προκαταβάλλονται στα Δημόσια Ταμεία έναντι αποδεικτικού είσπραξης, το οποίο φροντίζει ο ενδιαφερόμενος να το στείλει στο Εθνικό Τυπογραφείο.
- Οι συνδρομές του εξωτερικού είναι δυνατό να στέλνονται και σε ανάλογο συνάλλαγμα με επιταγή στο όνομα του Διευθυντή Διαχειρίσεως του Εθνικού Τυπογραφείου.
- Το υπέρ του ΤΑΠΕΤ ποσοστό επί των ανωτέρω συνδρομών και τελών δημοσιεύσεων καταβάλλεται ως εξής :
 - στην Αθήνα : στο Ταμείο του ΤΑΠΕΤ (Κατάστημα Εθνικού Τυπογραφείου).
 - στις υπόλοιπες πόλεις του Κράτους : στα Δημόσια Ταμεία και αποδίδεται στο ΤΑΠΕΤ σύμφωνα με τις 192378/3639/1947 (ΡΟΝΕΟ 185) και 178048/5321/31.7.65 (ΡΟΝΕΟ 139) εγκύκλιες διαταγές του Γ.Λ.Κ.
 - στις περιπτώσεις συνδρομών εξωτερικού : όταν η αποστολή τους γίνεται με επιταγές μαζί μ' αυτές στέλνεται και το υπέρ του ΤΑΠΕΤ ποσοστό.

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ